۳۰۰۰

بونگاده
انوریگ

ای شهنشاه سلاطین عالمین
جو حبیب ایدن رحمة للعالمین

سنتمیع
ای خداوند توانا پادشاه
یرده گوکده سندن اونکه یوق اله

سرافشا ابیوب دیر واحدیز داله
سنده افشا ایده دیل که نظیر یوق اله

ای شهنشاه سلاطین عالمین
جو حبیب ایدن رحمة للعالمین
ای خداوند توانا پادشاه
یرده گوکده سندن اونکه یوق اله

تبارک وتحسین • وسپاس وآفرین • اول رافع چرخ برین •
وباسط بساط زمینه که • بنای نهایی کائنات • ومعمار معموره
امکاندر • زهی قادر وقاهر که • نون وکاف کمال علمندن کائنات
امرنده • وافی وکافی قلمندر • ای نسخه دهر ازورق صنع تو بابی
این حکمت اسرار تو حرفی زکتابی • برمبدع مدایع وصانع صنایع
درکه طبقات طارم گردونی • وخیمهٔ سبعه وار گونی • بی واسطه
ستونه • بونجه قباب سرنگونه ایله دائم وقائم ایدوب روی غبرایه
وساحت پیرایه • سواد بلاد ایله شرف تزیین ویروب • درون
وبیرونندن مصنوعات عجیبه • ومخلوقات غریبه • ایله جریدهٔ حکمت
ومجموعهٔ عبرت قلدی • وصلوات نامیات • وتسلیمات ساميات
اول باعث آفرینش کائنات • وموجب ایجاد موجوداتک •
روح پاکنه • وروان تابناکنه • واصل ومتواصل اولسون که

اولسونکه • مخاطب خطاب لولاک • وعنوان نهایی آیت
ومارسلناک درر • بزه معراج ابلیه دیو او بدر انتظار
هر گیجه بیک چشمله گوزلر چرخ برین • اول منور خنکک چراغندر شمس وقمر •
اول مشکل زلفکک دیوانه سیدر حور عین • ابتداء رساله
اول اشرف بلاد • وخطهٔ سنیه • واعلی الممالک المعمورة العلیة
اعنی بلدهٔ طیبهٔ قسطنطنیه • حرسه الله تعالی عن کل البلیه • که سایهٔ
خداوندکار • وشرف نظر پروردکاردنر • هر طرفی بردور لو حرف •
وهر کوشه سی انواع تزیین وشرف ایله • غیرت مینوی خرم نهاد
اولوب لم یخلق مثلها فی البلاد ایله دوشمشدر • الحاصل اول شهر
شهرهٔ خافقین • بحر سفید وسیاه ده ما بین مجمع البحرین بین الشهرین
بر شهر کزین یرزین درکه • انواع زیب وتعریب ایله • نخالهٔ عجوز دهرک
عروس زیبایی • وبانوی جهان کهن سالک نوزن خاطر بی همتاسیدر •
شهر آرای کبی شهری دخی بی مثل ونظیر • صدف ارض وسما
ایچره بو گونه بر دانه • معلوم دکلکه بر سپهر مدار دیدهٔ دنیا
دوردی • وجهانی بنیاد بنیاد اوروبلی • عرصهٔ خاکده

وتحت افلاکدر بو که نظیر وشبیه • بر شهر شریف کورمش اولا
بیت بو مقامی کرکورسه حوریلرا وچاقدنه • قویه اول اوجماغی
بو اوجاغه او جماغ استینه • بو بر شهر شوخ ودمهر آشوبدر که
نقش ونکاری ردم قسکاری • نجه زاهد تقوی شعاری • شوریده
وهوا پرست • ونجه عابد خلوت کزین وعزلت نشینی جام هوا
وهوس ایله سرمست ایلر بیت قنی مشکلدر انده زهد وتقوا •
ایدر زاهدلرک زهدینی یغما سر واول ایکی دریای دربار
وبحر کوهر نثار ایله • کائناتک آب رویی • ومکوناتک
یوزی صوبی در • بر شهر شهرت وبر بلده پر زینتدر که انواع
تمتعات لذات • واصناف تزیینات عرف اضافاتدر • ومتعصبات
ومشتهیات ایله • زین للناس حب الشهوات شانانده برآیت
وبیانده بر دروآیتدر • علی الخصوص دیبای زیبای ملون ایله
مزین واول دکلونار زینتی وتازک بدنه • اعنی محبوب زنکه
مهربری صلاح وفلاح اهلنه بر راه زن در بیت صورت زیبا ایله
دیبا کیوب مهرپری • جلوه ونازیله هیچ آدم ده قودمی اختیار سر

وبالجمله

وبالجمله بر مقام شوق وذوقدر که • هرکس بو الهوس که ذوق
وصفاسنه • ومقتضای هواسنه تابع اولوب بو عشرتکاهک
عیش ونوشنه • وبوس واغوشنه الدانه • کرمیت نفس • وکیفیت جام
هوا وهوس ایله کفنده اولان نقود موجودک کیمی زرلری
آلتره آلیه آلدرر • وکیمی بر نقش ایله مطربلره چالدرر سیم تنلر سودا سندن
کوکلکز قالور بیت صوبیدی کفنزا ایلدی کل پیرهنلری •
غبانی معلس ایلدی سیمیع بدنلری نثر بو شهر پیر وزمبارکک روزکار
خورخورشید پیکر • وملک منظر • دلدار دل افروزلری اولور که طلعت
تابدار وتابنده لری • آفتاب کیتی فروز • وعالم سوز کبی آدملری نفور •
ونفایس خواز وصاللرینه هر نامراد ونا شادک • قلبی خناق کبی
اثری اکلوب دیده ترده بر صوبی اقر • بلکی اتشی آتی کبی کورنده جوهر
وتیم ادغلانی کبی ایراقدن بقر • وشول غزالکره غارتکر جان ودل
وهر محبوب مرغوبی بر ماه پارهء جادو شمایلدر • وشول پریلر که
لطافت زیور وزیب • وملاحت حسن عجیب ایله آدمی دیوانه
وکمند عنبرین ایله زلفی سلسله سی نیجه عاقللری عقل وهوشندن

بیگانه ایدر • بو مثال ومنوال • وبو جمال وکمال ایله هر بری انواع
آرایش وعلایش وسحر وفتن ایله • انلر امنه چکه دوزن ویروب
چشم وابرو • بر اوقلو یایلو حرامی ایکی تیر غمزهٔ دلدوز کبی
صید قلوبه آتلمش اوقدر • امّا اول کبک خرامارک مکر صیادنک
دانه ایچون دامه دوشمزاری دخی بو قدر • مص هزند دکلو بو کسک
اوچرسه هما پروازلر • دام صیادم دوشرلر بلکی قورتلمازلر نثر
شکل زیبا وچهرهٔ غراکه • قلوب جهانیانی شفته • وتوع انسانی
اشفته ایتمشدر • مت هنده شکل جان پرورلری غدای روح • و
مواصلت ذات حیات بخشلری سرمایهٔ فتح وفتوح در • ودولت
خسله جهان وجانک جاری • وسعادت وصلله سربرشنه نک
سلطانلریدر مص اسیر بدر جهانه صحبتلرینک • بهلاکی جان ودل
وصلتلرینک نثر ا شکر نوشدی سبب حیات ابد • ونوس
واغوشدی باعث عمر مؤبد در مص کلای صونی ککور شهر استانبولی نکش •
بکزر اول جنته کیم حور لغلمانه دولمش صفت وسعت قسطنطنیه
بر شهر جامع • وبر مصر واسع در که • هر طرفی بر اقلیم • وهر کنفی

بروایت

بر ولایت عظیم درکه خطا وختن • وعدن ویمن کبی نیچه ممالک
پر عجایب • بر کوشه سنده غایب اولور مص بولکوره وسعتده جنت کبی واسع
نثر ایچنده یتمش ایکی ملت متوطن ومتمکن اولوب هر بر حرف بردرلو
ایشده • وهر طرف بر کونه خنشنده • هر طرفده بردرلو متاع • وهر
کوشه سی بیشه بازار برکبی بر مجمع اجتماع • حجرات ودکاکین
انواع متاع سمین • وکالای رنکین • ایله طرف گلستاندن
الطف • وسوق بستاندن اشرف • اولوب اقمشهٔ نکارنک
وامتعهٔ کوناکون ایله عرض نقش بوقلمون ایلر بیت هر طرفده متاع
کوناکون • عرض ایدرد مره نقش بوقلمون نثر کویا که بو شهر تماشا •
دکانه حسن وبها • وعروسی آراسته • وبر نازنین نوخاسته • درکه
زر وزیوره غرق • ودیبای زیبایه مستغرق • اولوب عالمه کشف جمال
بیهما • وعرض حسن وبها • ایتمشدر بو سبدن کالای آی لآلی وصلتلرینک
جهانه خریداری • واهل زمان طلبکاری • اولوب بازار رونق
حسن وشرفده تمغاً جاهله اطلس فلکک انجم الکرمی • ومهر سپهر
دخی اول بازاره قرغونه متشدیدر • اقالیم ارضینک بازار شهرت

ورغبتی بکاسند شکست • وممالك رویی زمینك قرلیدی
پست اتمشدر بیت اولکه ای خواجه بزه هند وخطا وختنی
بونده در قدر وشرف بوکه استانبول دیرلر صفت بزازستانی او
وبزازستانه دلستاننده خود یوسف رخسار • وعذرا عذار
غلمان وحواری • هر بری مانند حور وپری • نهال تازه لری
مانند سرو آزادلیکی • اقتضای قضادن قول اولوب حسن بها
ایله مزاد اولنورلر • واول سیمین عذار وزر ثمینلر • وقت ثمنده
گران بها ایله قیمت بولنورلر بیت بو جهانده جوع اولورکم قول اولدی اولنوره • پری
دم اولورکیم ملکی بنده ایدرلر امر متنه نثر زیب وزینت • وحسن وطلعت
ایله یوسف واربرلر زود ایدر • وبها وبخت ایله اغری النورلر
دلکه حور یدنه حنا • وپرید نه متشا • دلبر ودلربا اولورکه کوکلنك
قراری • وقادر اولنك اختیاری فالمیوب فی الجمله مالك مال
ومنال اولنلر فکر مال ایلیوب نوله اقجه جاننده ایسه • جانانه
وجاننده بیك دکیلدر دیوب رخصتی فرصت • وزمانه فرصتی
غنیمت بیلوب کوکل مرادنی حاصل • ودل نامرادی مراده واصل ایدرلر

اول نجه

اول نجه سیمین برسیم بره • ونذر مقید وریتی بربوزی قمره • وبرر
اول ذوق لذیذ ایله جان عزیزی • کوکل مرادینه ایرکورر •
وبو سرور ایله بو بیت مشهوری ترنم وتکلم ایدر بیت وصل دلبردر
جهانه دنیا متاعندن غرض • یوخسه عشق اهلی نه الدرحاتیر بوبازاردن
نثر فقر وقلتدن • وعدم قدرتدن • محروم ونامرادکه تفرد وتجرد ایله
هر کیجه دیرین قوجر • اول عروس آراسته وش جاریه ودختر ای
وغلمان علمانه پیکرلری • مزاد اولنور کوردکده هزار حسرت
واشتیاق وحسرت ایله • بو بیتی دلده تکرار ایدر بیت قولم صردم
اول صنمك اقجه بونیته • الا ندم کم مطلبی اقجه بونینه نثر
وبالجمله اول جایگاه جنت نشانده شول که اقتضای قلب
ومقتضای خاطردر • ما دنیه مهیا وحاضردر • لاله رولر وسیمتن بار
کل کبی نظرده ما ماه مهمان سیم وزردر بیت جهانه بازار ملك فتح وفتوحی
دکل غیری مهمانه موقوف زردر نیل المنی فی الغنی استدعا نجه
اولکه قدرت ومکنت ایله توانکر • ووسعت وغنا ایله دستی پرزردر
بودیار حسن اماکنده ساعد دولت مساعد بوله هر نیه صونسه الی ایرر •

ودماغ امیدده نهال آرزوده نهر مراد میوه سینی مراد اوزره درر
هر کیمه کیم غنا اوله حاصل • اولور اول دل مراده واصل •
اما شول که فقیر الحال و بی اقتدار • و اسیر احتیاج و افتقاردر
استانبول کبی یرده آرزو ایله کوزنی کره • و جنت ایچنده جهنم
عذابی چکر مصرع جنت ایچنده چکدم جهنم عذابنی صنعت اشیاء متنوعه
و مذکور اولان بو دارستان گنجستانک • صدور سریر بندن قارون
قدرت • و پر مکنت سیم سیما و خوش صفت • و زر کبی سکه دار
و سکه صورت • منعم و محتشم نیجه خواجهٔ صاحب حشم • کار جهانک
کار و بارین کر ایله آلمش و صاتمش • و متاع دنیانک دنیا ارجه
سودین ایتمش • و تصوّردن ایندوکی زیانی بللرجه زکاتنه طوتمش •
دیدهٔ مرحمتی روی مسکینه بقمز • و نان پارهٔ صدقه سی سراینده
طشره چقمز • و عدت کریمه ایله نیجه آج و محتاجی دلشاد • ووقت
طاعونده و باده نیجه اولمش قبری آزاد ایتمش • منعم و محسن
خواجه لر • زاد الله تعالی احسانهم • صندوقه مکنته ازقه النوت
بو اسباب و تجملات بی نهایه کوکلا ویروب • بو متاع غرور ایله

معجب

معجب و مغرور اولمشلر لوحهٔ صندوقه لرنده توحیدنک صحیفی •
و نو خبر ملیحی • خط خوب • و حلّ مرغوب ایله تحریر و تفسیر •
ایلمشلردر عز الدنیا بالمال و عز الآخرة بالاعمال صدق من قال
بیت کرچه ای خواجه مغز سنی جهاندن مال الله • آخرت بابنده اعمال
نیجه سنی اعما الله نثر زهی مصر جامع که • لب جانان صنعت آدم جانی
و خط خوبان کبی اجلدن غیرینک علاجی بولنور • و قسم نوردن
اولان ذی قیمت • و کمیاب اولان هر طرفنک طرفی و تحفی
انده ایراد اولنور • و وجودی وجود عنقا مثابه سنده اولان
قوش سدی انده بولنور نته کم شعرنده وارد در قطعه
شهر استانبوله مزار جنت • زیبی بی غایه زینتی وافر •
فی المثل قوش سدی دخی دلسک • مثل عنقا ایکی بنه حاضر نثر
خاصه که برّ و بحرک نقدر عجیب و غریب • مرغوب نظر •
و مطلوب و معتبر • ثمین و سنکین • یادکار قیمتداری و آرایش
اندن کلوب قیمت و رغبت بولور • و جهان بازارینک بایع
و مشتریسی مهب انده حاضر اولور • بو یدی بحار زخارک

جواهر زواهر مرغوبتری • انك درخشنده درج • ومعادن
روی زمینك نقد سیم وزری • وآدابه انده خرج • اولنور
بیت بزبله بحر مصر قید رغایب اول مکانه • کیم خرج اولور
اول آنده محصول بحر وکانه نثر وشول اوانی سیم وزر •
واسباب زینت وزیور • که لآلی وافره • وجواهر فاخره ایله
جامه مجوهر • وتاج وکمر پر گهر در • قیمتی طاشلر ایله ذی بهاء
قماشلر اورره • مرصّع ومصنّع اولمشدر • هربری نیچه بازرگانك
سرمایه دکانی • ورؤس المال بحر وکانی • اولور وزر وذهب
لامع • وحامعدنی • آفتاب عالمتاب کبی نیچه آفتابه وبریق •
وزرّین وسیمین نیچه اقداح واباریق • که شرم شعاعندن مهر
سپهرك خاطر انوار ضیا گستری خبر • ودیده روشنی تاریك
وتیره • در بو مقدمه منوالنجه مال موفور • ومتاع نامحصور ایله
مرطرفده ظرف وتحفك حدّی • وتبرّکات ونفایسك مدّتی
یوق • وشایسته وشایگانی غایتده چوق • حوایج لوازم
انسانیه دنی کیشی اقچه سین نیه وبره جکی • وقمقمی قبوب فقفشین

الا جعفین

الا جعفین بلر بیت تماعندلن جهانك شو جایه طو لمغی
ایچی مال ایله مالن مالا اولمغی در بیان کثرت انواع ملت
ده بر مصر معظم وشهر مکرم درکه علیکم بالسواد الاعظم
فحواسنجه خلایق کائنات • وطوایف انواع مخلوقات ایله
عرصه عرصاته • وموقف عرفاته • دونوب شویله مملو ومشحون
اولمشدرکه • ازدحام الآمدنی • ومزاحمه خاص وعامدن
ایت اسبی بلر • واوصاف متن متینی دللر اشرح اولمز •
اگر حضرت عیسا علیه التحیة والثنا • شوی اسمانده • اول مکانه
نزولی مراد • واول شهره دخولی قصد نهاد • ایدرسه کثرت
علیه دنی اکنه براغه جق یر بولمیه • وتزاحم وتراکم اشخاص نیدنی
نما زفلك مدارندن غیری یرم اولمیه بیت الاکیر سراسر
سیوا ایدر سك • سرانکشت دکلو اندن جای خالی نثر وبالجمله
نه در وننده اماکنه حد • ونه اماکنده اولانلر شوکله عدد وار
فی الجمله هر سوی وسوقنده جمعیت مور ومور کبی مرور وعبور بحر
بیت بازارنده ایله دم پیره کبی قیز • اگرچه کثرت اشخاصدن

یادعو اغیاردن بریرین تشخیص ایلیوب بیحضور • و لکن جای افرده
اشنالوق ایتمین بونده دوقمنده بیجه کجز بیت دردم بامیت
یاره کجرسین دو قمنده بن • دوشدیری کم کجدی برکز دوقمنده کا نثر
و باجمله مجمع خلایق عالم • و دریای بنی ادم در • کلا و غنی شریف
و دنی • بریرندن بر مرتبه ده غافل و مستغنی دیرکه • نه زید و عمرو که
دنیا و عیاسنه • ونه خالد و بکرک فقر و فاقه سنه اعتبار وار •
هرکس کندی عالمنده • و هر فرد کار منده • کویا که یوم حشر •
وار و نشر در • وافراد بنی ادمدن هر فرد کثرت اشتغالله
کندی اشغاله مقید و مشغول اولمقدن • احوال اخردن اصلا
خبردکل • و فرط حیرتدن حیران و متحیر اولمغله بر احدک عیننه
و مهرنه قطعا ناظر و بصیر دکلدر فقیر یا حیرانی و غنیها نکرانی
فهو منجم کمی کیفیت معجون فقر ایله کندین اونتمش • و کیمی باده
غنانک کیفیت غروری محکم دوتمش • لابد حیرانی تمانی سودا نسنه
و سکرانی جهان غوغاسنه دوشوب حب هوای دنیا ایله
احوال اخرتدن • و ثواب و عقاب عقبادن کوز یوموب
میامن

میامن توفیق و تفویضی کلیاً فراموش ایلمشلردر
كالذين نسوا الله فانسيهم انفسهم نکته سنک سری
اکثر ناسک حسب حالی و بیانی مافی البالی واقع اولمشدر
اول کس ایلر بو کار کاهده زیاده دیته دنیا ایچون ویره نقصانی
هرکه دنیایی صاتدی اخرته اصبی اولدی جهانده بونزی اونه
صنعت عیاران و مکاید طراران طوایف متنوعه و قبایل
متعدده محصل کلام و مختلص مرام اولدر که نوع انسانک
انواع اخیار و اشرار و ابرار و فجار و صالح و طالح
عابد و عاصی راقی و قاضی ملل مختلفه و امم غیر مطرده
اول مجمع محشر مثالده و میقات قیامت تمثالده مجتمع و مختلط
اولوب وفرت و کثرتده نعل صحرا کبی حددن بیرون و هر بلد
دریا کبی عددن افزون مع هذا بغداد و مصرک فی زمانه
و عصرک نقدر عیار و طراری و مکار و غداری وار ایسه
جمله اینده مجتمع اولدر هر بری فتنه و نمیمه ایله درس
ویرر فتنه فتنه ایله تدریس

سبق آلوردي ديوچوکوب ابليس وحشت وچالاکلکده
کوزدن سرمه‌یی وابرودن وسمه‌یی الور وطریق مکر وشیطنتده
شیطانک یولنه کلور ارکلکدر تقیدینی حفظ ایدوب جالدزمیه
چوقدرر مکاره وغداره‌لر دنیاکیی چجن کیم برخالی الدن ویرسه
درونی اعمی بربونی بولورلر الغريب كالاعمي سوضیجه کوزی
نیغلو ایدوکین بیلورلر شهرک طبیب مردم قریلری کبی قحبه‌سی
الوب کوزینه کحل دیو کل اوررلر دلالهری خود مربری بردتله
وطور وغنج مکر وحیله‌در لاف وکزاف ودروغ وخلاف
ایله بازار مکر وخدعه‌ده قرغه بلبل وحرکی دلدل دیو صترلر
بازاریلرینک نرد بازارنده حقه باز وحیله‌سازتهیانی دزدلر
وکیسه برلی‌یی نردلر دروغ کوی مردم فریب بو علی سینیادر
دلکچی‌لرده عجیب وغریبلر در صفت سراي عامره عمرالله تعالی
الی یوم الدين في الاخره کنار شهر بهشت اشتباهده
ومیان بحر سفید وسیاهده درکاه سلطان سلطنت پناه
ونشیمن همای همایون ظل الله یعنی سرای ثریا سامه بهر اجنشم
ومقام

ومقام فلک قیام وحرم احترام که مقر سلطنت وتنفرجکاه فقدر
خورشید اسمانه زرین عصا ایله درکاهنده دربانی ومشتری وکیوانه
باروی کردون اشتباهنده پاسبانی در نظم فلکدر قدر قصری دربانی
کنش دربانی ومه پاسبانی اشیکی مسند خلق جهاندر قبوسی ملجاء
امن واماندر نثر عرش عالیمقدار وعدن پر انوار کبی اول ابکی
بحرک ومجمع ساقیه نهرک مانوقنده تمکین وقرار برله برقرار
اولوب اننجی ریجار سلسال کرداری تحتنده في تحتها الانهار دن
کنایتدر ویاخود بیت المعمور ایله بحر مسجوره اشارتدر اول
سرای جنت آباد وحرم نهادک ادنا دریچه‌سی ارم شدادن
درجات ایله لطیف وزیبا واوادین غرفاتنک کم طبقه‌سی طبقاتله
قصر حورنعتدن اشرف واعلا بیت هر قصر بیقصوری مانند قصر قیصر
هر طاق خوش نطاقی رفعتده طاق کسری نثر ودرون ملائکک مشحونی
وصحن مساحت نعیم نمونی بیت المعمور وعدن پرنورکبی حور وملائک ایله
طولوب ودیوار وجدرانی زار زرنکار ایله کعبه علیا آسا
منور اولمشدر اول جایکاه جنت نشانک درون فردوس نمونی

سندس خضرا امثالی • واستبرق حمرا تمثالی • زربفت سراسر ایله
سراسر آرایش وآراسته اولوب • القاء نسیم عنبرسا ایله • اینه
آسا • بر کوشه سنده غبار واقع اولسه • اول غبار مثارا کیمه
آثاری • سیلوب سپوروب • بیاض دیش کبی پاک وتابناک ایتمکه
بر ملک مه جبین • زلف مشکین حور عنبرینه • بر جاروب عنبرین و
ایدوب اول خدمتک ادای پاکنه • جاروب صفت بیل بغلیوب •
وهر منزل ملک محفل • مسکن پری اولدوغیچون • ساحت وصحنی
قطرات کلاب ومجمر ایله عطرناک ایلر بیت توزنی کحل ایدر نور
ملک فلکده هر ملک • زلف مشکینی ایدوبدر حورلر جاروب الکا نثر
واول خانه اک خانه خلد برین • کبی معنبر وعنبرین • اولدوغینه
علت بوکه • کل دلآویز عنبرآمیزی • غالیه کونه ومشک اکود •
وخاک خشک مشکفامی • نافه محض وغالیه اندوددر بیت
بینار آتشکهنده صندل وعود • جهانی عنبرین ایلر حیقان دود •

دربیان اوصاف خوبان آن درانجمن مکان عالیشان وخوشان آن

واول سپهر جاه وجلال • وفلک عز واقبالده • قمر کبی سیمین کر

وکنش

وکنش کبی اکلیل زر ایله • حسن افزا بلری • وبرج بها وبهجت
ماه تمثال بلری • اولور که افق صبح وصباحتده • ومطلع مهر وملاحتده
مه چاردهمه یا طلوع یا طلوع ایتمکدر • طلعت غرای تابنده •
مهر سپهرک بیجی نوری • ومنظر تابنده لری قاتنده ماه منیرک
سعادتی یلدوزی یوقدر بیت طوطیلر اولور اندن شکرخنده وکویا
قمرلر اولور انده قمرچهره وزیبا نثر واول جامه مجوهر وزرکشی •
وجمال منور ومهوش • ایله عدیل ونظیری مردم دیده ودیده
مردم کورمدک غلمان پری زادکه • ماهل ابروی عنبرینی •
ماهک غره غراسنه باش اکمز • وشول حواری حوری نژادکه •
آفتاب افقابه ایله چشمه خورده انه صو قویمقه دکمز بیت
جای جنت کبی او جای عزیز • ملک انده غلام وحور کنیز نثر واول
سرای موجب السرور • ومنوجب الحبورک • هر قصر بقصوری •
وبیوت پرنوری • ماه طلعت ومه لقالر جمالنده طوبیطلونور •
وجلوه کاه ملائکک وحوردر • درجات ملک ملکک • وطبقات
فلک فلک کبی • مطبق ومعلا • وزیر وبالا • بربرنده اعلا •

مذهّب ومنقّش • وصفابخش ودلکش • مانند بروج اسمان و
وشبستان بیوت جناندر • ودیواری اصناف جواهر وزواهر ایله
ارایش وآراسته • مکلّف ومضبع خانه لر • ومرصّع کاشانه لر
هربری خانه جنتدن نمونه • ورنکده رسم واسلوبی کونه کونه •
هر برینک نقش ونکار زرکار ربته • زرمهره ایله لاجورد پهر چرخ
وجواهر بحر وکانه درخیده درج اولمشدر بیت حور مقصوراته
مظهر برمقام • کیم اکا دار السّلام ابلر سلام نثر اول سرای
ثریّا منزلک • وایوان کیوان رفعتک • سقف سما آسیمایی
همای دولتک اشیانه سی • وحمامه سعادتک لانه سی در •
هر طاق کمر نطاقنک شمسه سی شرمندن شمسک نوری یره
دوشمش • ومعمار زرنشانی رشکندن سقف فلکه خجلت
ایرشمشدر بیت خیمه کردون کبی التون تنکلو سقفی وار
صانکه میخ زرنشاندر نجوم تابدار نثر ومرقبه سما آسیما وفلک
تمونک رخشنده صفت • باشنده زرین تاجی وار • ورنک
کردون نیلکون کبی • اوستنده اسربدن دیباجی وار • •

مصرع

مصرع حباب بحر رفعتدر قبابی • صفت سرآی آبکینه
واول سرای فردوس فرسا • وعدن اسا انک • بری برصرحه
سرآی آیینه آسا وپرصفا درکه • جام جهان نما کبی • اشکال
صور عالم انده هر وجهله پیدا • ومعکوس وهویدا در • کویا
اول سرای ابکینه • صفا ولطافتده آب وآیینه در • مرآت مجلاء
دمرا با سیما کبی • هر بری پیکر زیبا • انده معاینه ومشاهده •
اولنور علی الدوام • ایجاب تصلیه سید الانام ایلر • غالبا
ایینه اسکندر وجام جهان نما اندن عبارتدر • ونکارخانه چینی
نقوشی معکوس شدن کنایتدر بیت واریه مالک اولدی سلیمان مهربنه
یا دعوت ایله شیشه یه قویدی پریلری نثر وصدر رفیع القدر نده
سیم خامدن • وزر خالصدن • اصناف جواهر ایله توصیع اولنمش
بر تخت فیروز بخت • بشان کرسی اسمان عالیشان بلند پایه •
وشریف شرف سایه • سریر سرای مرصّع کبی بر زینت وپیرایه • •
واول سرای جنت آسا اوکنده بر شادروان روان بخش • •
وچشمه خورشید کبی نور افشان ومهوش • بر زلال سیال •

وخوارنه کوثر مثالدر که رياض رضوانك سلسبيل وسلسال وش
آب رويي وچشمه تسنيم وماء معين كبي جنت النعيمك يوزي
صويي در وبونلردن ماعدا هر كوشه سنده نيچه چشمه سار كوهر
نثار وعين زنجبيل وماء سلسبيل كبي سبيل اولوب شول فرش
فيروزي اوزره زر اندودي لولوي تر وقطرات ماء نيساني
كبي كوهر صچر فراجه من تسنيم عيناً برچشمه سنك چشمه سنده جاري
وعيناً فيها تسمى سلسبيلاً براشمه سنك منبع ومنشأنده
ساريدر بيت كوردوكم اول چشمه سار آب حيات ايتمش سبيل
چندي ياشم كبي عينده خانك سلسبيل صفت روضه عليا
وحديقه سراي جنت آرا واول مقام جنت رياض
وكوثر حب ضحك اطراف واكنافي انواع ازهار روحي
شكوفه زار ايله كلبوي وكلريز كلستانلر واصناف اشجار
واثمار وسرو سايه دار ايله دلاويز ودلارا بوستانلردر
اول حديقه خرم نهاد وارم اباد ده كوشه كوشه كلشنلر و
درختانه چمنلر ايچره مصفا صفه لر وشاهانه شهنشينلر بنا

ونباد

ونبياد اولنمشدر كه هربري منزل عيش وعشرت ومحفل سرور
وسلوتدر هر برينك كنج صفا سنجنده كنجينه ذوق وصفا
مدفوندر وخزينه سرور وفاخرونده جهان كذارانك زغمنه
عيش وذوق وعشرت وشوق ايدوب عمرلري تيباندن
وچرخ بي دادن داد آلاجق مقاملر ومحل سكون
وقيامدر در بيت باغ ارمده فاني نونك كبي بر مقام
حورلر ايله سورمكه جنت صفاسيني نثر واول اطراقي رياحين
ملون ايله مزين قصور عاليه وكاخ پرغاليه كه هربري
كذركاه نسيم وشمالده واقع اولوب هر برينك ديده
روزنه سي روي دريايه ناظر وچشم منظره سي غرقه غدنه
مناظردر ونه رياح راحت الارواح كه مهبندن هبوب ايتمه
فرقنده ونه سحاب مشكين نقاب كه هوام هويدا اولمه
قوقنده سايه داري صباي خوش هوا فراش ايلوب
قلوب وسايه اشجاري جاروبدر اما اول كعبه
آمال اقبال وقبله جاه وجلال حرم ظل الله ومقام

خلافت پناه اولمغین ، رعایت ادبی مرعی طوتوب و نسیم
شمال بالغدو والاصال ، اول حضرتده اقبالک خشیتیله جانلری
بوزدرلو خجلت و حجاب موقار ، و بیک درلو التیام
واعتذار ایله چکر بیت سحاب اولور حیاسندن عرق ریز
حجاب ایله چکر باد سحرخیز دیکر ای سراپرده‌ی پر علیینی
پرده دار حرم حرمت او روح الامین بل حرم اول حریم
حرم حرمت ، و روضهٔ ریاض ارم زینت ، بر باغ عدن
ارتفاع درکه ، باغ جنتدن نوع آدمه فراغ ویرر ، لطافت
ریاضی نهر مندن ، و ریاض رضواندن عین اقسانتدن نهان
وعذوبت حیاضی حجابندن عین الحیات کنج ظلماتده
پنهان ، اولمشدر وبر کلزار خلد آثار درکه ، سرخ و سفید
زمانده ماه و خورشید ، کل و سمن قتنده ، مهرک ورد اصفری
وکل احمری ذره دکل ، و طراوت خضراتی قتنده سبزه زار
فلک برک تره دکل ، هر دوحه‌سی بر پادشاهک دکمه‌سی
و هر شکوفه‌سی بر دیارک تحفه‌سی ، و هر نهالی بر نهر یارک

پرورده‌سی

پرورده‌سی بیت درختانی و سبزستانی بستان و و
ارم باغی الکا نسبت بیابان ، حسد ایدر بهشت آرآیشینه
دکر عالم برای آسایشینه نثر و بالجمله باغ جهانده و باغچهٔ
کون و مکانده ، ریاحین و ازهاردن ، و فواکه و اثماردن
شمار اولنور نه که وار ایسه ، وجودی انده موجود ، بلکه هر نوعی
غیر معدود ، بر حدیقهٔ خلد آثار درکه ، سبزه زاری صیف
و شتاده هر دم بهار ، و هنکام سرما و کرماده ، رنکارنک
خوشبو ترشکوفه‌لری ، و مشک آسا کیاهلری بی شمار در
بیت درلو اشجاری ریاضنده قش و یاز اچلور و و و
همانا ارم کلشنیدر کللری طور مز اچلور نثر الحاصل مسکی
مسک اکین ، و مکانی جنت مکین درکه ، مطرا چچکلر و مشک آسا
کیاهلر ، غیرت کلزار چین در ، و نورسته سبزه‌لری ، لاله خط
نوخطلر خطی کبی عنبرین ، و بنفشه‌لر موی مثالی عطر آکین ،
و سنبللرینک پرچم پرچینی رشک طرهٔ حور ، و نرکسلرینک چشم
شهلاسی میکون لبلر چشمی کبی خون آلود و مخموردر ،

بيت زبا خنده چچکلر کوزکوزه ❊ حياض حوض کوثردن نمونه ❊

وبساط بساطي جنت زميني ❊ انواع برک ونوا ايله باغ نعيمه

دونوب ❊ اثمار کونا کون ايله فيها فاکهة کثيرة مما يشتهون

مفهومنه ما صدق دوشمشدر ❊ واول منبت نباتک ني قند ٧

في المثل لذت وحلاوتده هر بري بر شهد فايق ❊ ولب دلبر کبي

امل دللرا غزه لايق ❊ عقيق کون کراسلري ❊ هر بري ياقوت

تردن بر ر کوشواره ❊ ويا خود طبق ورق زمردين ايچره هر بري

بر لعل پاره درکه ❊ مثال عقد پروين ❊ اويزه چرخ برين اولمشلردر ❊

بيت کراسي قند کوني ولعل شکر ❊ تر ورنکين نته کلعل دلبر ❊

مثال اخکر فروزنده لاله فام المالري ❊ ال يکا قلو محبوبه ❊

وخورشيد رخشنده ماننده ايوالري ❊ صورت آصار زنخ خوبه ❊

هر وجهله متابه ومشاکل اولوب ❊ هر ايوا آبي رعنا آسي

باغ ارمکت سيب بي آسيبندن براعلا نور دلو دعواي بهتري ايلر

بيت بخلدم دعوت ايرزا ماهو مفرمايد ❊ که اين سيب زنخ آن بوستانست ❊

وعنب عنبر رنکي ❊ غاليه فام وخوشبوي اولمقدن زلف پاره

وطرهٔ

نبات کبي نباتات وساغري جبات هر ميوه کي
قندوز قندده جانب کبي ولطف جانلر کبي لذيذ ٧

وطرهٔ طرار دلدارانه همرنک وهمسر ❊ وخوشه شهد توشه سي

اطوارده چرخ برينده عقد پروينه برابر ❊ وانجيري يکطرزتي

حلاوتده حلواي بي دود ❊ وامرود شکر الودي نافع

وپر سوددر ❊ ودُرج انارنده دانه دانه درج اولان لعل

سيرابک ❊ ويا خوت نابک ❊ غيرت وشکننده لعل ناب وخونک

جکري خون اولوب ❊ قعر کانده بغري قان ❊ ونارنج سبزه

زار سپهر ❊ يعني که عروس مهر ❊ لباس نارنجيسين ❊ اول نارنک

نارنجندن استعاره ايدر ❊ واول روضه سعادتک بادرنک

خاصيت خاک اکسير اثارندن ❊ طوپ تورنجي کوي زرين

وشاخ فيروزه فامي ❊ برصولجان زمردين اولوب ❊ نسيم

صبح سعادت ❊ ساحت گل زار ابنده کوي وچوکان اوينار ❊

مصرع شاخي چوکان زمرد هر تورنجي کوي زر ❊ نه حضرت آدم

رياحين رضوانده ميوه سيرينه معادل بر ميوه بيمش ❊ ونه شاخ

شجرهٔ طوبي ده اشجار مثمره سنک ثمرهٔ نفيسه سي کبي ❊ بر فاکهه مشک

فايحه کوردم ديمش بيت جان نعقلر بوسه جانان شفتالوسي بسکه ❊

چو هر جانبدن یراتمش غالبا جان آفرین نثر و باغبانی باغ آرای
نخلبندی و هر درخت برومند و بلندنه و اصناف اغصان
اثمار تندنی قلملر پیوند ایتمکله هر شجره ده یوزدرلو ثمر و شاخ
نیچه درلو بر و هر نهالی کونه کونه میوهٔ تر ویرر و سه
آنی برازلادهای رنکارنک و شکوفه زارندن عبارتدر
وینی بر از میوه های کوناکون نثر درخت میوه دارندنکی نیتدر

صفت باغچهٔ سرای عامره

اول بوستان جنت نشانک
طوبی قد و منتها قامت و سربلند و سرافراز و موزون و ممتاز
سرو سدره خرامانلری و شمشاد طوبی قیاملری و الف قامه
و سبز جامه کوزللرکبی و زنکاری لباس و طراوت اقتباس ایله
هر آن و هر دم و مانند نخل مریم و سرسبز و خرم درر و کویا که
هر سرو سرافرازی و بوستانه جنت ز افزا ولمشدر بیت
سایه صالمش سرولر باغ و گلستانه اوستنه ژاله لر اولمش گلاب افشان ریحانه اوستنه
نثر و اول سرو صفت کشیده قد خدمت دین بنده لرکبی و بر مقتضای
قانون سلطانی و اقتضای آیین جهانبانی سرابرده شاه عالمپناهی

مقام

مقام خدمتده قیام تام ایله و ثابت قدم اولوب صف صف
ایاغین دورمشلر و منزل استقامتده طرف طرف ال
قاوشدرمشلر و رجای قدر و رتبت و امید جاه و رفعتده و
هر بیرینک همتی قدری کبی بلند و سدره مثالی رفعتی اعلا
وبی ماندا ولمغین و شجرهٔ سدره و طوبالی چوبه صایلوب
وسبزه زاری خلدی عبهر صفت عیشنه المیوب و بو بیتی
زبان حال ایله اوقورلر بیت چو بچه کلمز کوزمه سدره لر و طوبی صوفی
نیجه جنت دخی اعلالره درهمتم

صفت دیوانخانهٔ فلک نشان و سدره نشانی

اول سرای عالی و مکشوف الموالی و سوالف ایامده نظرکاه
حق و سوابق اعوامده تختکاه سایهٔ خالق مطلق و
اولمغین اعیان و ارکانه دیوانخانه و موقع خاصهٔ
خزانه واقع اولمشدر و بر بارکاه کیتی پناهدر که مانند
دیوان قضا و قدر و مثال محکمهٔ مجاری خیر و شردر و
مصالح احوال عالم و بلکه کافهٔ بنی آدم آصف نظیر وزیرلر
و مشتری تدبیر مشیرلر و عطارد فطنت دبیرلر ایله محضر

پادشاه اسلامده علی الدوام کورلیده ومناصب ومراتب
کیمنه الثوب کیمنه ویرلیده مناصب که ناصب زندکانی
وباعث عیش وکامرانیدر حصولیله منصوبلری زنده ومعزولری
عدم وصولیله مرده قیلور بو اسلوب اوزره کیمنه منصب وکیمنه
منصوبه اولور وعرف عرفاده منصب دیدکلری مسنده عبارتدر
ومسند دخی مقعد ماتمدن کنایتدر خاصه که دم اولور منصبی
نامحللر آلور ومحل ومستحقی اولانلر محروم ونامراد قالور ومکرکه
اول نامحل اولنلر ارتشوه سحر مقتضا نسخه سیمیادن افسون وغرایم بیلور
بوبر سردرکه انی دیمک اولمز بو سرک ینه رمزین عارف اکلر
بیت بو رسمه جاریدر رسم غم اباد قیلور بو بیتی غمکین بو بیتی شاد نثر
ارکان دولت واعیان سلطنت که تدبیر اصابت پذیرلری
حلال مشکلات مملکت وضمیر منیر خورشید نظیرلری شمع شبستان
ولایتدر هر قنده بر مجمع عباد ومنبع عناد اولسه دفع ورفعی
هر نقدر کار دشوار ایسه رای روشنلری وتدبیر احسنلری
قنده هر وجهله اساندر ولابد اول محکمه معدلتده بر موجب قانون عثمانی

دفع

دفع ظلم ظالم ورفع محایف ومظالم ایدرلر بیت
مکرم کعبه کبی بارکاهی جهان سلطانلرینک قبله کاهی نثر
ملاذ وملجأ اهل تظلم سریر مسند اهل تحکم ومهمات کافه انام
وقضایای عامه خاص وعام انده فصل اولور وارباب
دعوی واصحاب شکوانک نزاع وخصومتی هب انده فصل
اولور کویا که عرصه عرصات محل مکافات وموقع مجازاتدر
الیوم تجزون بما کنتم تعملون مفهومندن نمونه واقع
اولمشدر وبالجمله اول بارکاه کیتی پناه وبارکاه فلک
اشتباه رعیت وسپاه وطالبان مراتب وجاه ومراجعه
دادخواه ایله میدان محشردن نشان وتزاحم وتراکم انس
وجان ایله دیوان سلیماندن حالت ومهابت کوسترر بیت
اشیکی مسند اهل سعادت که اندن بخش اولور دنیایه دولت
جهان دورده تا بار برقرار ایت وسکندر سدی کبی استوار ایت
صفت اوصاف جوامع وصوامع اولشهر فرید الدهره
هر طرفدن شهرت وشرف ویرمش سلاطین عظام صاحب نظامک

ووزراي كرام وفخامك عمايرعامره‌سي ومدارس فاخره‌سي
يوم الآخره دك آثار خيرات وعلامات واماراتدر و
دعاي خيرجانه باني ايچون قيام قيامته وساعت ساعته
دكين باعث ثنا ومحمدت وموجب دعا ومدحت واقع
اولمشدر **بيت** دولت انكدر كه جهانده اثر خير قودي
اثري اولميانك كوركه بونده يل اثر بوجهانك نيچه‌لر انداثر نظامي در
اولمز اول حضر صفت زنده در تا محشر عاقل اولور اليحتي تن لذاتي
روحنك خير ايله شاد اولمسني قصد ايلر **نثر** كرچه بو سواد اعظم
ومصر معظمده رفيع ومنيع جوامع بجيد ولا بعددر لا بد
اول ايكي مقام مشيد وممهد يعني جامع اياصوفيه وسلطان محمد
عجب بناي بلند وغريب ساس وبي مانندر هر بري
بيت الحرام پر احترام كبي مطاف اهالي اسلام وقبله‌كاه
خاص وعامدر يلكه معمار روزكار ومهندس چرخ دوار
بو عمارت چار ركني ونه طاق وشش جهاتي يعني كاركاه
كائناتي كاف ونوندن بنا وبنياد ايده‌لي دورانك

استاد

استاد مهندسلري وزمانك كاردان ومقوسلري وبسط
خاكره وتحت افلاكده بوايكي بناي عديم المثله معادل
ومماثل بر بناي زيباي خرم نهاد بنا وبنياد وتأسيس
وآباد ايتمش دكلدر **صفت جامع اياصوفيه اسس الله بنيانه**
خصوصا اول معبد معظم وجامع اعظم كه اياصوفيه صفه‌در
شرف طواف اهل صفا ايله ولايت رومده كعبه عليا صفت
مقصد اقصاي اوليا واتقيادر وبنياد مبارك نهادي
عباد ملائكك عداد ايله بيت المعموره وقبه رفيعه وسيعه ايله
سقف مرفوعه دونوب هر جانبي جامع جبروت كبي مجمع
قدسيان وملك ملكوت صفت جمعيت كروبيانذر زوايا
طباق عالي نطاقي معارج ارواح مقدسه ومنازل
اعتكاف اشباخ اقدسه‌در وهر كوشه‌سنده كوشه نشينلردن
عالم اطلاقده استغراقه وارمش بيك زاهد مجاهد اهل
فكر وهر كوشه‌سنده هزار صوفي صافي دل ايله بيك حلقه ذكر
وهر طرفنده نيچه ناصح كريم نصيحت وواعظ منبر موعظت

شموع انوار احکام ربانیه و اشعهٔ اخبار نبویه ایله ظلمت
اباد جهالت وضلالتده قلانی کمراه وبی راهه دلیل راه
اولوب اوامر ومناهیدن تبلیغ بلیغ احکام الهیه ایله حصیفر
شقاوتدن اوج سعادته التورلی و عامهٔ مؤمنیندن
هرامی و عامی بیامن نصایح ناصحدن متنصح ومتوعظ
اولوب ونهی عن الفحشاء والمنکر نهیندن متنبه
اولدقده اوامر لازم الامتثاله امتثال ونواهی واجب
الاجتنابدن احترازایدرلربیت طالبان راشود بتوبه دلیل
بنماید بسوی شرع سبیل نثر لاجرم اولکه الهیدر مناهیدن مجتنب
و المسجد حصن المؤمن مضمونجه برکوشه سنده منزوی ومعتکف
اولوب مکاید ومفاسد علایق خلایقدن اول ماهی
توفیق وتلفیقه التجا وتحصن ایدنلرک کمی واعظلردن
سمع قبول ایله استماع وعد وعید وکمی اذن اذعان ایله
خوش الحانن حافظلردن اصغای کلام مجید ایدوب
کمی محراب عبادتده طاعته قایم وکمی احزاب قرآن ایله

روی

روی مصاحفدن وکمی ظهر قلبدن تلاوته مداوم وبعض
ملایکهٔ ملک ملکوت کبی تسبیح وتهلیل درکاه حقه مواظب
و ملازم بیت دولت انک مبایعاتی قویوب و
حیله ایلیه معامله سین نثر حقیقت حاله ونتیجهٔ مآله نظر قلسک
وامتازوا الیوم ایها المجرمون نکته سنک سری سراً
وعلانیاً اخری دن مقدم اولیدم ظاهرا ولوب
عابد وعاصی وابرار وفجار بربرندن فرق وامتیاز بولمشدر
سیماهم فی وجوههم من اثر السجود اثاری متقی و
مصلیلرک ناصیهٔ حالنده عیان اولمشدر وذکر اللهه
مداومت ومواظبت ایله اذکروا الله ذکراً کثیراً
لعلکم تفلحون امرینه امتثال ایله هربری فوز و فلاحه شهد
عبادتدن ذوق وانوار توحیددن شوق حاصل ایتمکدر
بیت ذکر وطاعت لذت روحانیان
شغل دنیا صنعت نفسانیان نثر عین عبرت ودیدهٔ حیرت ایله
امعان نظر قلسک اول عبادتکاه عرش اشتباهده و

طاعت حضرت حق • وعبادت خالق مطلق ایلر • انجق
عبادوزهادِ انس وجان دکل • بلکه وان من شیءٍ الا
یسبح بحمده ولکن لا تفقهون آیت کریمه سی مقتضاسنجه
اول بیت مقدسک • وبیت الله اقدسک • در ودیواری
وسقف سطح پر انواری • ذره ذره مسبح تسبیح کذارا ولوب
ستونلری مقام قیامده قائم • وکمر کمان پیکری • رکوعه دائم
اولوب محرابِ ومنبری تمجید وتحمیده حامد • وکرسیٔ عرش
مهدی تسبیح وتشهده قاعد • وفرشلری عرشه قارشو ساجدر
ویسبحون له بالغدو والآصال تسبیح خالق متعاله
مداومت واشتغال اوزره در نظم انی ذکرایتمز قنی برشی
دیر جماد ایسه ذکر ایدر باجی • جمله اشیا انی مسبحدر •
ذره ذره انی موحددر • چونکه تسبیح ایدر بو سمه جماد •
حی اولانه انی نجه ایتمیه یاد نثر اول کعبة الفقرا • وقبلة الاغنیا •
علوّ عظمت • وشرف وشهرت ایله • شهرهٔ آفاق • وبیت الحرام
کبی پایٔ اسلام • هر طرفدن دیوار پر انوارین کورمکه هزار اشتیاق

واشتیاق

واشتیاق ایله نظم ای بیت حرم حرمت وی مسجد اقصا •
یا قبلهٔ عالی ویا کعبهٔ علیا • چاق طارم چارم کبی اعلا طبقاتک •
هر طاق فلک رفعتی معراج مسیحا • انجم عددی شمع شب افروز ایله هر شب •
کردونک اولور کنبد خضراسنه همتا نثر بر بنای ثابت القرار وکوه وقار •
درکه جثهٔ عظیمه ایله اطرافنده قلّه قاف • وبرکوه پرشکوه فلک مصاف •
بکزر • عرشی معلّا وفرشی مجلّا • سطحی مصنوع • سقفی مرفوع •
ودر ودیوار استواری • وبنای زیبای صفا شعاری •
احجار ملوّن • ایچی طاش ایله مزیّن • سرتاسر پاک وتابناک •
مرمری مبرّدن • آیینه آسا مصقّل ومصفا سنک پرسنک •
هر بری بر رنک که • نقش عجیبی طعنه زن نقش ارژنک بیت
سپهر نیلکون نیلین رواقش • بود قوس قزح عکسی رطاقش نثر
نقاش کائنات • ورنک آمیز معادن ونبات کلک ابداع •
وقلم اختراع ایله • هر رشکده رکونه نقش ورنک ایدوب
بصر اولی الابصاره جریدهٔ حکمت • ومجموعهٔ عبرت قلمش •
بیت
قیل قلملر له انی نقش ایده هر نقاش چین • آفرین اول صانع نقش آفرینه آفرین •

اول مقام فلک قیام ومتین ومشیدکه • جامع سلطان محمّددر •
الحق انصاف بودرکه • عرصهٔ خاکده عدیل ونظیری • بر جامع
جنت نظیر وبلند • ومقام تشریف شرف پذیر وبی مانند • وبنا
وبنیاد اولنمش دکلدر • وسعت ورفعت وزینتده بر جامع
راقع وواسع درکه • قبهٔ مشاعیل زین فلک تزیینی مثال کنبد
چرخ برین • وماننداَنجمن انجم پروین • وقنادیل انجم حباب
وانجمن کزین ایله ولقد زیّنّا السّمآء الدّنیا بمصابیح
سرّین بیانی ایلر • غالبا جامع زبرجد نه طاقک طاق رواقنده
بر شب افروز مشاعیل سوز • اول جامع فلک قدرک •
عکس مشاعیل وقنادیلی در ربع نیار انجم حبابنجه قنادیل •
فلکک واریجی بر شمع ومشاعیل • ونبار رسمنده جامع خاقان اعظم •
مکر یکپاره بر کوه معظّم صفت منار بلند اقتدار ومهر منار
عالیمقدار • قد وقامت • ومیل فلک مدار راست بنیانله
ستون سقف کردون • ویاخود خیمهٔ چرخ نیلکوندر •
ویاخود مهر منار ثابت القرار دار السلامه استحکام ایچون

دینک

دینک درهٔ کی • وقبهٔ کردونک محور قطب فلکیدر بیت
قیامت قامت ایله مهر منارة • فلکده همرهٔ وستارة نثر بر بری
عالی شمله همتی کبی غایتده بلند • ونهایتده عالی وارجمند • نه بالای
بام بلندینک فرازینه • تیر نظر دوربین ایرشور • ونه طارم طبقات
افلاکک مرقات نه پایه سی • نردبانک بر پایه سنه یتشور • شرفهٔ
شرف نمالرندن • توجه ونظر فلکک • تماشای مشرقین • وسیر
مغربین ایدرسی • شویله کوه بلند اولدی • تحتنده بر بیضه ذیکتر •
وبوبیل کوه بکری پشّه ومور دن احقر کورنیق بیت مکر قدر بله
باشنی کوکه ایرمش • کره وارمش چاق مهک کوزینه کیرمش نثر اول
سدرة المنتهی مثالی • باشی فوق العلا یه • ومحل پرعلایه ایرن
منار مهبط الانوار اوزره خروس عرشی کبی • وانندهٔ اوقات •
وشناسندهٔ ساعات • مؤذّن ومذکّرلر • اوقات خمسه ده
بلند آواز ایله • آوازهٔ پنجکاهی مقام حجازدن قرارکاه عشّاقه •
ونوا ونوروزی عجمده صفاهان وعراقه • ایرکوررلر واول آوانه
اذکار ایله زیر فلکی پرندا • وتوحید وتمجید ایله ملکت ملکی طنطلو

صدا قیلدقده • سمیع جهانیانه اول ذان شریفی • استماع واذعانه
ایندکره • اهالی اسلام اقیموا الصلوة امرینه اطاعت •
وامتثال کوستروب • اقامت صلواته اقدام اقدام اوزره
قیام ایدرلر بیت بلوراداکی بندو کنجه هرجنس • که حقدر
ما خلقت الجن والانس نثر مکرکه تکاسل المرء فی الصلوة
من ضعف الایمان مضمونجه بر ضعیف الایمانه • ونا سپاس
ونامسلمانه • کافروبی نمازه • ووضوء صلواته یوزبومازه • اولکه
اول نقص نقیض ایله • اوقاتنه اوانده واجب الاداء عالمک الحانه
مؤثره سنده • واول کلستانه قرآنک عندلیب خوش
الحانلرنده • وبوستان تجویدک • بلبل شیرین زبانلرندن
کوش جانه • وسمع جنان ایله استماع کلام ربانی • واصغای
صحف سبحانی قیلوب • اول مقدس معاملرده نماز قیلمیه •
من ترک الصلوة متعمداً فقد کفر بر وجهله حسب حالی
وبیانه احوالی • واقع اولور بیت ای نمازی شهرا سنبولده داخی قیلمانه
اهل اسلامم دیو دعوای اسلام ایتمه هیچ نثر صفت مدارس

اول

اول جامع پرضیا نیلک • حوالی عالیه سی • وتمامت نمابنه
وبقاع سپهر ارتفاع ایله مدارث ثمانیه کر • مجتنبات
اقالیم سبعه • ومزیات جهات سته در نظم معارف معدنی
وعلما وجاغی • نیار هرکوشه ده روشن چراغی • •
کلامی هر برینک پرمعانی • ایدرلر سر حکمتدن بیانی •
جهانه مشکللرین تفسیر ایدرلر • حقایق سوزلرین تحریر ایدرلر •
نثر وتحصیل احکام شرایع دینیه • وتکمیل بدایع یقینیه ایچون وضع
اولنمش • هر بری مرجع موالی • ومجمع اهالی اولوب • افاضل
پرفضایل ایله طولمش بیت ایدر طلاب هر علمی افاده •
قیلوردون کونه قبایل مستعاده نثر وهر مدرسه ده بر مدرس •
کثرت تدریس • ایله قایم مقام ادریس • واقع اولوب •
شروح ومتون ایله • مدارسه علوم عقلیه • وحواشی
وفنون ایله مذاکره مسایل نقلیه ایدر • هر بری رهنمای دینی
کزین • ووارث علوم الانبیاء والمرسلین در اکثر الله امثالهم
وعلومهم واعمالهم بو ترغیب وتحریض ایله العلماء ورثة الانبیاء

مطلبنه طالب اولوب • معقول ومنقولی فروع واصولیله
تکمیل وتحصیل ایچون • مطالب تصدیقیه نك • نتیجه حرکتین
اخراج • ونتایج تحقیقیه نك • مطلوب صحیحن استخراج ایچون
کیجه لر عیونی کواکب وش کوزیوممیوب • ومشتعل ما صنعت
مصباحلرین صباحه چقاررلر ایدی • بیت کوزی انجم صفت هر کیجه بیدار •
چراغ صبحه دك مه کبی نوار • نثر لا بر حیننده مباحثه ده ولئن سلّم
ولا نسلّم دیو غوغای بحث درسی • کوشه خنده ، کوش ادرسه
ایرکوررلر • وبونلردن ماعدا بو شهر شهیر عدیم النظیرك • هر کوشه سنده
مقیم ومنزوی اولمش • علماء ابرار • ومشایخ اخیار دن محدّث
ومفسّر • ومنوّر طلعت • وروشن ضمیر • صدر عالم همدانی • وپیر
عارف ربّانی • رهبری طریق نقوا • جنید زمان • ونعمان
دوران • وهادی راه هدایت • ومرشد سمت عنایت •
اولوب • کافه انامه تعلیم وتفهیم آیاتن امور دینی مبیّن •
وتقریر وتحریر امر شرع مبین ایدوب • هر بری ضمیر منیر ایله
سراج وهاج انام • ومبیّن وممیّز حلال وحرام در بیت

بیاموز

بیاموز علمی که باشی عزیز • که بیدانشان نیز زد پیشیر •
بود مردم هر کس که نادان بود • که دانش جوان دراجان بود نثر
دنبو قوم شریف • وزمره لطیفه دن غیری • زینت اهلیت ایله
اراسته • ارباب فضل وکمال • بی حد وعد بر مجمع کمال • ومرجع
اهل کمالدر که • هر فنك فریدی • وهر علمك وحیدی آنده
مرجع ومآب ایدنبوب • علم ومعرفت وروایت قرآن •
انده ختم اولمش • وهر صنعت انده کمالن بولمشدر • بو شهر
فریدالدهر درکه • بر فردا نده فریدلك • دعواسین ایدوب •
فضل وکمال • وحسن وجمال • ومال ومنال ایله لاف وگزاف •
ایده مز مصرع جویلر دریایه ارسه لاجرم خاموش اولور نثر
صنعت عمارت عامره سلطان محمّد واول جامع جامع الخیرات •
ومنبع انواع الحسنات • که نعمت بی منتی • مانند خوان خلیل •
مساکین وابناء سبیله سبیل اولوب • فرقه فقرادن نیچه مسکین
ومستمند • ودر مانده ودردمند • نعم ونواسندن نواله بند •
وبقیه خرده سماطندن خرسند • اولوب فضله الطعمه سندن

نیجه اج و محتاجک • کاسه وکاجکلی تمام وسحرده براولور •
وحدّ وعدی یوق • وظیفه خوار وخدام • جوائز وظایفن
الور ویطعمون الطعام علی حبّه مسکینا ویتیما واسیرا
فحواسنی ایما واظهار قیلور نظم این نه طبق سپهر کردان •
انجاشته صحکی نمکدان • از کثرت خوان رنک در رنک •
کشتت فراخی جهان تنک نثر ومردم صحنده • اینی صحن وچینی
وطبقنی طاس وسینی • طاسچه چرخ برینی • وطبقنی وانین
ایدر واول مهمان خانه خلیل کبی مسافرخانه لرده • ومهمانی
سرای وتابخانه لرده • وضیع وشریف ازاد وبنده دن •
ومهمانی اینده وروننده دن • اکسک دکلدر • وصبح وشامده
نعمت وضیافتی عام اولوب • انواع تقالیدن نفیس
نعمتلری • وعالی ضیافتلری اولور • زرده زرّینی • ودانه ء
جرب وشیرینی • زرده سماطنده زروا ایله خون ومقعدده
حتی زرده سی زنکین • ودانه سی جرب وشیرین • اولدوغندن
مأکلنده اوسته دوکوش اولور • وبعضلر منقت اولدوغی

اجلدی

اجلدن حلواسنک • لذت وچاشنی سین عمارت
اشنده بولور نظم کمی الور بلاوینی فرود در • •
منفت خورک اوکات معاشنی اولور • طوزی برینه برقاشق صوقیز •
جرب وشیرین عمارت اولور نثر بونده ماعدا سائر اکابرک
واخیارک • واخیار کبارک • عمایر ومساجدینه وزوایای
معابدینه قیاس وحد • واحصا وحد یوقدر • هر کوشه سنده
عالی بقعه لر • ومتبرک تکیه لر • وهر خانقاهده • اهل الله دن
برشیخ وحید • ومرتاض ومجاهد واهل تجرید • بیک صوفی ء
صافی دل ایله • طریق طریقنده ثابت قدم اولوب • وشکر
وقناعتنده لذت وذوق • ولمعه دن صفوت وشوق •
حاصل ایدوب • ذکر الله ایله اسم ذاتده • وکلمات الله ایله
نفی واثباته • مداوم وملازم اولمغله • تقللرین ترکیده •
قلبلرین تصفیه ایدوب • وروحه روحانیت • وقلبه
نورانیت • بولدر مثلر در بیت کل ای دل جرب وشیرین ایله
نفس ایتی پتربسله • ملک وش ذکر وتسبیح غذا ایله سوزم اسله نثر

لابد مرشد ومرید • اثنای توحیدده • عالم کثرتدن وحدته

وارد قجه بو شعر حقیقت شعاری • ولله تکرار ایدرلر شعر

جان کوزین آچکم تجلی ایله انوار هو • عالم لاهوتدن تا کشف وله دیدار هو

بلبل قدسیلرک پروانه وش نقش پری • آتشن کلرله زین اولمش مکر کلزار هو

واله وحیران اولوب مجنون مثالی ابد • هر کیمک سرّینه دوشسه شمهٔ اسرار هو

طور موسی نیجه قلنسون تجلی نورینه • ذره ذره چونکی طاغی طاغیدر انوار هو

حالک الله احمد کل بخش هوتیدن کلام • ای لطیفی قنده سن سن قنده در کفتار هو نثر

ومعاملات حق ایله • آب وآیینه صفت • تلوث دنیادن نفسلرین

نفیس وپاک • وکدورات مافیهادن مرآت دللرین صاف وتابناک

ایدوب جذبة من جذبات الرحمن ابتغاسنجه جذبات الله ایله

منجذب اولوب • مقام قربه ایرمش • ومقام اطلاقدن استغراقه

واروب • ساحت عالم کثرتدن • خلوت سرای وحدته کرمش • نیچه

مرتاض ومجاهد • هر بری زهد وورعده • مانند جنید وبایزید

صمت وجوع وسهر وعزلت وذکر مداوم • تا تمام آن جهانرا بکند مرد تمام

بیت

ریث واشتباه یوقدر که قطب الاوتاد • وغوث الافراد •

دیدکلری

دیدکلری واصحاب طبقات • وارباب کرامات • ایله

اولیائی تحت قبابی لا یعرفهم غیری منوالنجه بو جم غفیر

وجمعیت کثیر • اکرچه خفی وجسبی در بیت مکر اصحاب دل مردند

وشهر عشق شد خالی • جهان پر شمس تبریزست مرد کو چو مولانا نثر

صفت اهل ریا اکرچه الایش جهاندن آب تابنله الودمش

ویای تجرید ایله عالم تنزیهه قدم قومش • صاحب خلوت •

ومستجاب الدعوت • عزیزلره نهایت وغایت یوقدر • لکن

اخذ واکل ایچون تغییر شکل ایتمش مرائی وریاییته • وصورت

اوغروسی زاهد خشک وزرق اندیشه • لر دخی غایت چوقدر

بیت

نقد صوفی همه صافی وبی غش باشد • ای بسا خرقه که مستوجب آتش باشد نثر

خاصةً که طریق ارشادده مرشد واهل ارشاد • بکننلرک

اکثری کندی امثالی • جهالدن برقچ مردهیی مرید ایدینوب •

قسوة قلب ایله کسافتی کسوت • وعاصیلغی عصا • وریایی ردا •

وامساکی مسواک ایدینوب • عابد واهل حال • وزاهد سیه شالکور

دیو زاغ وکلاغ کبی قانه لر کیوب • مدام قوزغونلغه متصدیلردر •

وكربه‌ء كرسنه مترقب موش اولدوغی كبی ، لوث وپوت
سودآسی ایله ، دعوای خلایقه متوقفلردر ، صورت صلحا آدم
بریج ابلیس انس وناجنس ، امل فاقه فرقه سندنه كچمكله ،
حضور نفس ایچون ، دست كار وكسبی ، استین بطالته ،
وپای طلبی دامن عزلت واستراحته چكوب ، برامر قریب خلق
تاج ودلق كیوب جر وجبه‌یه نصب نفس ایتمشلردر بیت ای بطالت
خوی وفر ومایه كانه ، چند خوری لقمهٔ حق رایگان نثر نفس
امّاره‌یی ارشاد ایلیوب ترك صوم وریاضت ایدوب ، نفس
نفایس پرورلرین ، اطعمهٔ نفیسه مأنوس ، وچرب وشیرینه
معتاد ومألوف ، انیكله واقع اولان طعام دعوتك ،
نه حلّنه معتبر ، ونه حرمتنده مجتنبلردر ، یعنی بو حلال بو حرام
دیمزلر ، مهمانه حرامی بولمدقلرندن نه غم‌لر بیت صوفی مسواكینی صنم
سنّت ایچون كوتورر ، دشی بلی مؤمنلرك حلواسنه و اشنه نثر
اسیر طبع بهیمی اولمغین ، نفس امّاره قوتلرین اله المش ، وبو كروه
اسمادنه لاحول ولا دیركن شیطانه مرید اولمش ، چلهٔ غفلته

وصومعه

وصومعهٔ ریاضتده ، اربعینك نتیجه‌سنه ایرمشلر ، واضغاث
واحلامدنه رؤیای صحیحی دوشلرنده دخی كورمشلر بیت
تاجی واردر باشنده قبه قدر ، بو قدر اخلاصی دلنده جبه قدر نثر
دینی دنیا ایچون ترك ، وحبّ ماسوایی كوكلنده برك ایدوب ،
حلقهٔ ذكری خلقه دام ، وكمند رشتهٔ تسبیح ایله قلوب خاص
وعامی صید ورام ، ایچون خواص وعوامه كثرت اشتغال
كوسترمشلردر ، وكریبان نفسلرین نفس امّاره الندنه المدین
خلقه ال ویردلر ، ومار امّاره دنه خلاص ، ولوم لوّامه دنه
فلاح بولمدین ، وملهمه دنه الهام اولمدین ، وهواجس نسیهٔ
نفسانیه دن ، امین ومطمئن اولوب ، مقام قربه ایرمدین ،
خطاب ارجعی یه مخاطب اولمق استرلر بیت حق محبوب
اولمدی مقبول اولمدین ، صوره كدی قاپودن یول بولمدین نثر
صفت وسعت بیوت وقصور درین شهر معمور ومشهور
بو قدر آثار خیرات ، ومدارس وعمارات ایله رضاء الله ،
نیچه معلّم خانه وخانقاهدنه غیری ، بودار فنا وقرار ده ،

برفاح کوکی سکونی وقرار ایچونی اشراف کرامک وامثال
فی ملک شامخ الارکانی وراسخ البنیانی سورلری رفیع
ومنیع وسحاب سایه وسما آسیا منازل منیعه ومواضع
وسیعه سی یعنی جنت خاب جایلری ودار السلام سطرلریکه
ارایش زیب وزیور ایله فردوسه فرویرر وهر سرای
جنت آسانک بیوت طبقاتی واوان وغرفاتی
عرایس ونبات ایله نمونه حور مقصور اندر **نظم** چون اولا
جنت آسا قصر وایوان یرشمزلکم اوله بی حور وغلمان
ملک پیکر پریلر پرنیان پوش وبت سیمین تن وسیمین بناگوش
کرککم پر اوله پاره لرله ملک صورت پری رخساره لرله **نثر**
وهر سرای سرور افزا وفرح فزا بیت العروس پر طاوس
کبی تزیین وتزکین خانه لر ونگارخانه چین کبی مذهب
ومنقش کاشانه لر بوی مجمر ونکهت عنبر ایله تعطر اولنمش
وهم حجله وحجره روایح وفوایح ایله کلبه عطاردن خوشبو
ومعطر وصحن گلزاردن مطیب ومعنبر وهر بیتک طرح

ونقشبندی

ونقشبندنی ورنک وتوشیمندنی زمانک استاد ومهندسلریکه
وکاردان ومفرسلری خوب اشلر ومرغوب نقشلر ایله
نازک صنعتلر وغرا کوشه لر کوب مشکک تابی کلا بله ازشلر
وکتابه باب جنت ثمانیه بوبرقچ ابیات پرنکاتی یازمشلر
شعر کرچه کم جنتلر کاشانه لر مرغوب اولور خوبلر ایله اولنجق اما دخی محبوب اولور
هر مقامه صورت زیبا در زینت ویرن زاهد آ دیدار ایچر خنده نامرغوب اولور
رنک ونقشی کیم هنر نقش نکار آ اولیاجق طونکه اول خانه نکاریستان چین اسلوب اولور
اولمسونی اول خانه لرلم انده محبوب لعلبه هر نه دکلو خوب اسلوب ونقشه دار اسلوب اولور
برنح زیبا ایله اجق اولور کلشن سرا خوبلرله هر مکانک لطیف خوب اولور **نثر**
وبو ابیات پرنکاتک مضمون مسرت مشحونی مقتضی مشتبه حسنا وخیرلر
ومشتا دلبرلر وزیبا پیکرلر ایله نمونه دار تنعیم اولوب حرم امر
قالمز وملک مه جبینلری حور عینی عینینه المز وهر سرو سیم اندام ومهوش
جامه مجوهر وزرکش ایله پایی تمثال سیم پیکر دن ونقره خامدن
مجوهر نعلین وساق براقندن زرخالصدن خلخال آسا حلقه ل
زرین فلک زین جبین وصلنده ودم مباشرتنده سوی سمایه

رفیع اولدقجه سپهر ابنیه اسا آم نیجه شکل هلال پیدا اولور
نظم نه زیبادر اوساق سیمکونی بلورین قبه نك سیمین ستونی
صفا بزمنده ایکی شمع کافور شبستان دل وجانه ویرر نور
دوشنه طلای مهری چون سپهره فلکده ماه نو عرض ایده چهره
جواهردن مزین حجره دامان یوررلر خانه صحنده خرامان
کزر هرحور عنبر بوی جامه ایرشوب عنبرین بولر مشامه
بیت همه چه بیکرانی زیبا نوش همه آشوب عقل وطاقت وهوش نثر
نرکسلری کحل نازدن مکحل وپرسحر وفسون وسنبللری کلکونه نازدن
لاله کون بوزیب دلفریب ایله هر کبك رفتار وطوطی کفتار
طاوس وتذرو کبی جهانك زیباسی رنکارنك دیبای زیبایه
قوبوب کمی تمام خدمتده عرض قد موزون ایدوب طورمش
وکمی صدر عزتده پیرایه غرو نازین دوزوب عرض عذار وکشف
رخسار ایدوب اوتورمش بیت پری شیوه ملك روحور عشوه
تذرو ارایش وطاوس جلوه صنعت زینت خانه وتزیینات کاشانه
وهر صحن خانه وساحت کاشانه حریر حالیچه لر وقراقالیچه لر

ونازك

ونازك نهالیلر ایله ارایش واراسته اولوب صدر وصفه لر
زربفت وزرکش ایله رعنا نمدلر وزیبا مقعدلر دوشنوب
سکون وراحت وحضور واستراحت ایچون زرین وسیمین
ویراکین وعنبرین بستر وبالینلر وکرده بالشلر قونلوب
امتعه مبسوطه ونمارق مصفوفه ایله وزرابی مبثوثه حالتنی
کوستروب بو منوال ومثال اوزره وهر طرفی طرف وتحف
ومال موفور وتبرکات نا محصور ایله نیجه مجوهر ومرصع صندوقه
سیمین ودرج زرین پردر ثمین وخواتم کوهر نکین بیت
مکر انتدر بو اموالی عددن افزون حصار درجنبله برله کجدی قارون نثر
بو ترتیب عجیب ایله اول کاشانه آرایش واسباب آسایش در جهتها
تکمیل اولمش وهر خانه خلوت وسرور وسلوت وصفا
ولذت ایله طولمش اول جنت سرا سرایلر وجنت المأوی مثالی
جایلر حور صورت حسنا دخترلر وملك منظر زیبا دلبرلر
حسن عجیب وچهره دلفریب ایله غریق زیور وزیب ومستغرق
زربفت وشیب اولوب هر لاله رخ کل کبی مسکین ودامان

وغنچه غنجاج وش عنبر كبي بيانی • بوا سلوب ايله وزره اينده تبخير
وتعطير اولنمش • رايحهٔ طيبه لر • وراحت الارواح رايحه لرله
كندولرين رشك حور عين • وخانه لرين غيرت خلد برين •
ايدوب جنت وحوردن • وحور قصوردن • آدمه فراغ كتورر •

بيت جنت صفايني انده بولور زينتن كورن • اوچمقده حوری قوجغی هيچ انمازدو نثر

واوانع ز ونعيم ايله نشو ونما بولمش • وباشدن اياغنه اشتها
اولمش • جوهر جاندن اقريق • وصفا ولذتدن يرويش • وهر
عضوی جان كبي لذيذ وعزيز • نازنين ونازپرورلركه • جميع
زمانده • آيينهٔ دورانده • صورت عزو نازدر • وشكل اعزاز
واهتزازدن غيري نسنه مشاهده اتممشلر • وحوايجدن برينه
محتاج اولوب غم يمشلر • شول نازنين ونازك بدنلركه • نرم
ونازكيده • هر بري پالوده دن تر • واندامارنه مكس قونسه
تنلرينك ترلكندن مكسك اياغي باتر • مصرع تني ترلكده پالوده دن تر •

بيت ايكي دوشنده زلفي مار ضحاك • اوزي نقش آزدر زمهر تريانك نثر

بودجمله مهر بردكان شيوه • وكان عشوه در • ومشاهدهٔ سيماي

صفا

صفا نمالرندن كوزلره نور • ومواصلت حيات بخش وجان
فزالرندن سينه لره سرور نامحصور • حاصل اولوب نيچه ايام
وشهور • غم ديرينه بي ساحهٔ سينهٔ صدردن صد مرحله دور ايدر •

بيت دم وصلت صفاسي كبي هركز بو عالمده دخي بر عالم اولمز نثر

وبالجمله پهلوي صفا بخشلري • وسينهٔ روح مجروحه • مرهم راحت
رسانی • وجمال مهوشلري • زينت قصر وايوان • ورونق
خانمانلردر • در بيان حضور سالارخانه وسردار كاشانه لابد بو منوال
اوزره • خوبان وحسنا ايله سرايلر طولوب • ومحبوبان متشابه ايله
جايلر مملو اولوب • اول سرايلرك سالارينه • وصاحب
وسردارينه • هر صنم سيم اندام • وبت مه پيكر رشك اصنام •
تسليم كنجينهٔ وصال • وتفويض خزينهٔ اتصال ايدوب اول سيمبرك
نقد وصالي هردم الده • وميانه زركمر سيم بري • دائم قولنده •
هر شب بو ماه پاره نعلنده مصرع زهي عيش وزهي عالم زهي شوق •
لاجرم انلركه مهر خانه • وصاحب كاشانه در • دولتي ساعد • وبختي
مساعد • اولوب پركار چرخ دوّار • قطب مرادي اوزره دونمشدر •

وهربري حور وقصور • وحضورنا محصور ايله • حال حياتنده
جنتة كرمنه دونمش • ومساعدهٔ طالع • وموافقت اختر لامع ايله
كردون صاحب ستاره كبي • هر كيجه بر ماه پاره يي سينه يه چكوب • بر كون
بر كوته يوزيكونن دوراننى سورمده • وسپهر خودراي كبي كرم
اولوب • واول سوقله كوكسن كرمده بيت چرخه باتش اكر شو كيم
كون يوزلي برجاناني وار • بينه شنده صبح اولنجه برمه تاباني وار نثر
ومردم برحجرهٔ خاصده • برخوبله اختصاصده • اولوب اول حور
پري نشانك • زلف پريشاني كبي • بوتينه قول صالمقده • وهر بابدن
باب مواصلت مفتوح وكشاده اولمقده • وشولكه مراد نهاني
وآرزوي دل وجاني اولوب • حسرت القلبيدر • وجه اهون ايله
ميسر اولوب كام آلمقده در صفت عجايز باشوهرانه عاجز
اما واي اول مكانك • مكيننه كه • متفرقند زنه انيس وقاني
بر عجوزهٔ فرهاد كش • ومونس رفيقهٔ حياتي • بر قبيحهٔ شكل ناخوش اوله
مشاهدهٔ لقايي كريهي • جان شيرينه ماتمهٔ قاوت • ووجود
مضرت نهادي • اول خانه ماتم ملالت اولوب • واجتماعندن

نغمه

نغمه اجتناب كلدكجه • آتشي يانيجه • اوجاغي باشنده بوكي
چولمكين قيتده • وهزار افسون سحر انكيز • ومكر آميز ايله شوهرني
اوينده بيت كه مكر محكم وكيدي متيندر • بولدز چهار اولانه حقه تعينيدر •
ارنيه الكك ايتمز كس كتابي • كورنيه تاكه عالم آفتابي نثر شول
عجوزهٔ زشت • وديو سرشت كه • هيكل هيئاتي • هيچ ديبا ايله
زيبا اولمزكن • بو قباحت وقباحت باره • ولو شكل وتماثيل •
ودبدار ايله • عار شوسنده بديدار اولوب • همزار تعوذ
واسما • وبيك غرايم • ولاحول ولا ايله نظر تدن غائب
اولميوب • وبيك طاعون ووبا ايله اولميوب • دوست
صورت • ودشمن سيرت • اوجه رقيب تهاني • ومانع حضور
دل وجان • عمر دور بوسي • وحضور اكرهسي • وروي ترشن •
وناخوشتندن • بزم سروري تلخ • وبدر حضوري سلخ اولوب •
شكل جان تراش ودلخراشي • سوهان عمر عزيز • وازلهٔ تهال
جان لذيذ اغثنا يا غياث المستغيثين زيرا اركك •
توجهكاه اعلاسي • حسنا خاتونلرك جمال زيباسي در • لاجرم كشينك

لیل و نهار یاری اولان نگاری • بی مثل و بی همتا و غایتده
غرّا اولمق گرک که • تا غیریدن نفسنه غنا و استغنا کله
احوال نامرادان است اگرچه بو شهر شهیر • و شهرت کثیرک
وصلت و ملاذندن • و معاشرت و عالملرندن • کام آلور کامرانی
نه قدر • امّا دردمند و درمانده • و فقیر و حقیر و نامرادک
دخی حدّ و عددی یوقدر • نیجه مسکین و مستمند • و محروم و دردمند •
واردر که • دامن مقصود عمرنده الی ایرمامش • و ذوق وصلت
همخوابه خوبی خوابنده کورمامش • عالمده بلمزکه ذوق و عالم ندن
عبارتدر • و لذّت بوس و آغوش ندن کنایتدر **نظم**
عجبدر دنیاده بو سرّ مکتوم • کیمیسی بر مراد و کیمی محروم •
کیمی ذوق و صفاده کیمی غمده • کیمی عالمده در کیمی المده •
کیمیسی املا خوان وصاله • کیمیسی تشنه آب اتّصاله •
ستاره‌لری سیاه • و طالعلری راجع و گمراه • و اولدوغی جلدن
بخت معاند • و روزگار نامساعد • چرخ بی مهر و بد اختر •
انلره اظهار مهر ایدوب کون گوسترمامش • و ابنیه دورانده

شاهد

شاهد مقصود یوزینی مشاهده ایتدرمامش • طرز تماشاگی •
ذوق وصلتک انجمن برادینی ایشدوب • گوزلری ایله دخی •
کورر • و گوردوگی پری رخساره جمع خلقه اوغراشقی گبی ارنی
اکلور • بو حال ایله هر چشم بیمارک خسته‌سی • و علّت سوز و شکسته‌سی •
اولوب هر وقت و هر آن • بو بیتی ورد زبان ایدنور **بیت**
جانلو یا قودن اولور درمانی اولور سنه ای حکیم • شربتکدن چاره یوقدر بو دل بیچاره‌یه
نثر و هر سرو آزادک یادی ایله خانهٔ حسرتده • و کنج فرقتده هر شب
هم آغوش اولوب • صبح اولنجه زانو سیبق • و در آغوش ایدر •
یاد بوس و آغوش خوبان تسبیح مجرّدان • و تذکر وصل مهرویان •
اولدوغی احلدن • ذکر العیش نصف العیش • دیو خیال وصلتی •
انیس دل و جان • و لب شیرینی لذّتینی ورد زبان ایدوب •
گوردوگی ماه پاره‌نک • بر نظر نظاره‌سی ایله قناعت •
و ملاحظه‌سی ایله صحبت ایدر **نظم** بو در عالمده حالی نامرادک •
الی ایرمز مرادینه فؤادک • گورر الوده بر زیبا نگاری •
خیال ایدر دلی بوس و کناری • تماشاسندن ایدر ذوق حاصل •

شور سمه کم اولا ذوقینه واصل نثر بو منوال اوزره مرور ایام
خودکام، سنانه سیاهی سفید، وبخت سعد وطالعی سعید،
اولمق امید وآرزوسنده، وبو تحسرّ وحسرت ایله، امید وصال
واحتمال اتصال آیده رکت عمری کچر مصرع درین امیدبسر شد دریغ
عمر عزیز نثر علی الخصوص عامهٔ خلایق عالم، و تمامیتی آدم،
حسن وجمالک عشاقی، وذوق وصالک مشتاقی دربیت
قاضی ومفتی مدرس شیخ وصوفی نه کدار، واهل جنک اولموسی
سبب قولی قربانیدر صفت خوبان هرجای اکرچه
بو دیار دل دارانک، دلبر ودلربالری، کرشمهٔ غمزهٔ قتال ایله
ادملر اولدررلر، اما شول اشتیاق وآرزودنه، وحیاتی
کتمش، عاشق ومشتاقه جانلر ویررلر، وطبع نازکلری صفا
وسلوت اوزره، مخلوق ومجبول اولمغین، وهمیشه عیش ونشاط
واختلاط وانبساط اوزره اولوب، جهان بی ثبات
وبی دادده، داد المتنی اهل مذاقلر بیت بکور تیز کچدیکن عمر جوانی
که دوران بی وفاد رعمر فانی نثر دولت عیش، ونوشته قائلر،
دمر

و هر وجهله قائلدر، وعالمک عالی سوب سولمک، ومرادبخش
اولوب آلوب ویرمکدر، کمی طالب، وکمی مطلوب، وکمی محب
وکمی محبوب، واولوب عشق پیشه، ومحبتی اندیشه، وایدنلردر،
اکثر محبوبه سی محبوبه مایل ووصله قائلدر، شیوه مصاحبت آدم
جانلری، وحبش وصلنده جهان فقانلریدر، اما عاقبتده
هوابیلر، ونهایتده هرجایبلردر، تملقلری کوکل النجه، وبری
دخی بولنجه در، اندن صکره سنی نه کوردی ونه بیلور، بلکه بردخی
کورسه ایکی اولور مربع هرجایلیقده یوزنه کولوب دللو الملده،
یعنی زمانه قحبه سی اوغلانی اورسپیسی، بوزینت زنانه ایله
نازوعشوه ده، کلمادی نوبلرک کبی دورانه اورسپیسی، غرض کلیدی
اخذ مال، وجلب اموال اولمغین، عاشق بی زردن بیزار، وغنی
دیو بردنی یه یار اولوب، بیک خاطر عاشقدن، و محب مخلص
یار موافقدن، برحبه سیمی بلکه فلس نیمی، بیک کوررلر مصرع
خاطر عاشق کرکمز انلره دنیا کرک صفت تحت القلعه
اولظرفای دوران، ومرجع ندمای اهل عرفان، ومرکز

صاحب دلانه • اعني ميسرهٔ معقول ومقبول • تحت القلعهٔ
تحت استانبول • هر كوشه‌سنده سير عجايب • و تماشاى غرايب ايله
بيك جمع كثير • وجمعيت هنكامه كير • كمي قصص و تواريخك • قصه
كذارلرندن استماع حكايت رنكين • و كمي حكايات سالفه‌نك
ناقلاني اخبارندن كوش افسانهٔ شيرين ايلر • و كمي لعبت بازلرك
عجيب لعبتلرين • وغريب صنعتلرين • سير ايدوب • اعجوبهٔ عجايبنه
واله و نكران • و سير غرايبنه دهشته و حيران • قالور بو مجمع
متفرجدركه • سير و تماشاسي • موجب تشرح خاطر غمخوارانه • و مستلزم
تفرج ضمير دلفكاران در بيت فرتل غمدرر شيرين حكايت •
كوكل اكلنجه‌سيدر لهو و لعبت • و هر طرفنده اسرار حرفالرندن •
انواع عجايبه واله و نكران اولمش • سيدي محمود حيران كبي •
نيچه واله و حيران • ماصوره دولوكلرندن مصري سيرانه ايدوب •
حقهٔ پير ونه كونه كردونده • تركيب عناصرك كيفيتنه واقف
و اسرار احوال جهانه هر وجهله عارف اولوب بيت
قومايه عارفلر لانه دلوه كردي • كه اولور قلجه كي دك طانجه دردي •

ديو

ديو برغم جهانه كذاران • و خرم خندان • و شادان •
و فرحان • اولوب پير سپهرك ريشنه • و دهقان دهرك
كشتنه • كولوب • وكردار دوزكار • خاطره غبار ويرمكه اكوزه
خال خوبان مثالي مشكين حبلر • و ليب دلبر كبي مفرح تركيبلر •
كسب فرح • و دفع ترح • ايدوب بو بيتك مضمونني ايله عامل
اولمقده در بيت هر كه كر دلت تنك شود بنك بخور •
يا يك قدح باده كلارنك بخور نثر ديو نقدر عالمده بنكي و براعش
و باده نوش و عياش وار ايسه • اول مجمعده مجتمع اولوب •
كمي باده آل ايله • آلام ايامه آل ايدوب • مل كلفامدن
بر قچ قدح نوتمش • وكمي كيفيت ورق الخيالدن كنديني اونوتمش •
وكمي برشك غرلسيدن • خروشنه كلوب • قصه خوانلر كبي آوردم
بازار دوتمش • وكيمنك اوتي كنكولدو كندن قاني قورومش •
اختلاف حالندن • و اضطراب طالع پرملالندن • بعض كبي
ابريله جنكه دورمش • و او قام خيالي موجب ملال • و افكار
فاسده‌ي باعث انفعال ايدنوب • يانك زبايدن

بی حضور • وثقلت سایه‌سندن متألم و پر نفور اولور •
ضعف حالندن وجودلری خیال • واندام بی اندامری
خلال • وبدر طلعتلری هلال • ایکن زیباصورت • وظرفه
قافت اولمشلر • کثرت تناول افیوندن وبرشدندن • وجودلری
برش محض اولوب • وبدکلری برشک رنکی بشره‌لرینه
اوروب • ورنک رویلرندن زعفرانی آزملو • وضعف
ونحافتلرندن • جسم زرد ونزارلری مومیادور ملول مشن •
ضعف بنیه‌دن • قالب فرسوده‌لرنده • جاندن بررمق قالوب •
روی پژمرده‌لری • لون مرده صفت بی فروزرونق اولمش •
بو مقدمه منوال النجه نباتلری • وبقای حیاتلری • اول غذای
زهرآلوده منوط ومربوط اولوب • برایکی کون بو عالمه
عاریتی جان ایله دیریلورلر • وجانلرینی جبلر تنه قوبوب •
کوتورلر • وکیفیتلرین تازه‌لدکجه • قالب فرسوده‌لری • وبدن
مرده‌لری تازه جان بولوب کیف العظام وهی رمیم
سرّین مشاهده قلور **نظم** نحافتده وجودی تازه دونمش

فرومش

فرومش بر قدیر غازه دونمش • تننده قطره چه قاندن اثر یوق •
صناسین مرده در جاندن اثر یوق • کوزینک ایکی وبکزی صرارمش •
چرومش دشلری کمی قرارمش • اچق اغزی کوزی یاقراولقلر •
عجب بو کم اونقلرکن صیقلر **صفت لعبت بازان نحف العلم**
وزهر مآرینی تریاک کبی چاتمغه • ضحاک کبی ایکی دوشینه
مارالمش • نیجه یلانجی یلانجی ایله • حادثه کوی وتشخیصه
قروش • هزار منجم وکذاب • الندهٔ اوصطرلاب ایله • ثوابت
وسیارات سیر نده مانند بورجمهر • وکواکب انظار نحوس
وسعودینده • داننده احوال سپهر • بجنوب احکام اختیارات
تقویمده نجومک سیر وبروجندن • وصعود وعروجندن
اول سال وسنه‌ده نه حادثه حادث • اولاجغین بیلورلر •
ورصد حکمتده مغیبات ملاء اعلایی قوریسک کورزیب
نسنه بیله منجم ورمال • هر بری جینور دی یردن مال **نثر**
وچرخ لعبت باز • وشعبده سازکبی • جست وچابک دست •
نیجه طاس باز وحقه پرداز • حقه سپهر برنده مهرهٔ زمینی نهانی

وطاس چرخ برینی • زیر دامن چنبه شنده • پنهان ایتمک دلر بیت
بونجه اوین که اوینادی چرخ مشعبدی • بر کوزه کلی زرد گوستریدی سکا آتش
وکاسه یا زلری کاسهٔ سپهری • وطبق ماه ومهری • عشاقک
دود چوب آهی • وانکشت وتخانهٔ سیاهی کبی • بیانده کوداخ
وسر انکشتنده سر کردان ایدرلر • ویر تعلیم خانه لر داغ سینه سنیق
سینهٔ عاشق نشانهٔ قلوب • ومرد رضا کبی تیر قضایه کوکس
کروب • کثرت کمان وتیر ایله • فلکده برج قوسه نظیر • ومنزل
تیرا ولمشلردر بیت تیر مژکانی هواسی ایله کمانه اوردک •
سینه لر او قدر و یا خود صحن تعلیم خانه در صفت الطعمة تحت القلعه
ومقام فرقومک • مرکوشه شنده • مطاعم ومأکولات • وجوارش
وحلویاتدن • مائده اعام اولوب • اصناف نعم ایله • نظیر
مطبخ کیکاووس • واجناس سیر ولعبت ولهو ایله • حسرت
ملوک صاحب ناموس در • برجانبنده شکر فروشلر • فروخت
شهد وشکر • وبرطرفنده قنادلر • فریاد قند مکرر ایدوب •
قند ونبات کوناکون ایله • زنخدان خوبان مثالنده سکر المالر •

وذقن

وذقن محبوبان منوالنده سکری ایوالر • وشکر مکرردن
قالب فیل وفرسلر • وکیک وکرکسلر • ایله طبله لرین مزین •
وپیش خوانلرین مرتب قلمشلردر ما تشتهیه وتلذ الاعین.
مصدوقنجه • انواعندن نازک غدالر المؤمن حلو ویحب الحلو
مفوالنجه نفیس حلوالر • سکری بورکلر • وروغنی چورکلر •
جرب چورمه لر • وعراقو برمه لر الحق مر مقتضاسنجه کلام راست
کبی خوش مزه ترشیلر • وسخن درست کبی ناقح اکشیلر بیت
طولوب هر کوشه تعمای نعمه • جوارش دانه وزردا حریه • و هر
ورش وتیکک حرارت پوستین • دفع ایتمک ایچون • شهد
وشکردن شیرین شربتلر • وزعفر ورنکین درلو نعمتلر که کورنلرک
اشتهاسندن اغزی صولنور • ودغدغهٔ جوع وغلبهٔ نقدن •
مزاج ومحتاجک صفره سی بولنور • ودخی دنیانک نقد حیراتی
وسکرانی • وتحسند وظریف وارایه • انده جمع اولوب • وکمی
دهنده دهنده اه عرض زر ایدوب • برسیمبرک صیدی
سوداسنده • وکمی فلک مقبلرک • دامن الودم کدرلر له معامله سی

تماشاسنده بیت فراوان عاشق ومعشوق بسیاره
متاع وصل بحد صد خرید آرترا وصاف این شهر پرنور
وبیان حدود وسنور نامحصور ودائرهٔ سور حصار
بی انحصار وسعت وفسحتده دائرهٔ پرکار گردونه ومرابع
ربع مسکونه مساوی وبحر محیط وشش اقطار جهانه بوقلمونی
حامی وحاویدر برشهر شهرهٔ آفاق درکه جمال خوبان خوب
اخلاق کبی هرکس سیر وتماشاسنه معشوق ومشتاق اولوب
سیاحان روی زمین ومسافران خطا وچین که مغربین
ومشرقینه سیر وسیاحت ایتمشلردر بوشهر بی مثله مشابه ومماثل
برخطهٔ لطیف وبلدهٔ شریف گورمش دگللردر بلدهٔ طیبه
شاننده برآیت ومقام کریم بیاننده بر روایتدر لابد
اول شهرستان نگارستانک نقش ونگارینه هرکس واله ونگرانی
واعجوبهٔ بیشمارینه دمبسته وحیران اولوب خالقنه تحسین
وصانعنه آفرین اوقورلر برشهر لطیفدرکه درونی معمور و
بیرونی پرنور وسوری موجب سرور وبرج بارویسی مانند قلهٔ بلور در

سرتاسر

سرتاسر آق وهر بدنی بر دلبر سیمین بدن کبی بیاض وبراق
مصرع دل دلبر کبی محکم نابیی واول بلدهٔ قطب البلادک
دائرهسی دائرهٔ وصفدن بیرون وحدود نامحدودی
حدودن افزون هرطرفی مطلع مهر روشن تهاددن روشن
وواضح وهر کنفی بیلک سواد وبلاددن مزار کرّه اشرف
وراجح در وحصار استوار ثابت القراری مثال پرکار
فلک دوّار اول شهر صفا مداری دور ایدوب گویاکه
شهرک پریلرین تسخیر ایتمک ایچون دائره چکمشدر بیت
موقع شهر صفا اولمه ول شهر اگر حلقه مار کبی انی توشتمزدی حصار شعر
اول حصن حصینک بنای متینی یدی قلهٔ کوه و وهفت
جبل انبوه اوزره وضع اولنوب وروی دریایه برخاتم
سیمین ومیانه صفحهٔ ماده مانند منزل دلو وزحل برشهر
والامحل در ونام قدیمی کتب تواریخده جزیرهٔ هفت جبل در
اقالیم سبعهدن اقلیم پنجمی واقع اولوب بنیاد خرم نهادی
دور آفتابده وشرف شمسده واقع اولمغین اول دمدن

بوانه دکین معمور ومشرف • وعرصهٔ کائناتده جمله سواد
وبلاددن اعلا واشرفدر • ووسعت درونده میدان امل
کبی حد وغایت • واسواق ومحلاتنه عالم ازل کبی نهایت یوق
مصرع جهان ملکنه وسعتده مساوی نثر اول حصار کردون
وقارک • غایتده بروج اسمانه اسا • باشنی ذات البروجه ایتمش •
وچرخ هفتمینندن کیوانک کوزینه کرمش • ویدی قلهٔ رفیعه که
درونده اولان دفاینی • واموال وخزاینی • قطار زنهر خبار
کوتورمیه بیت کوکه ایرمش قلعهٔ عیبی صنعت • ویره کمنش خندقی قارونه وش نثر
صنعت دریای درپار • وبحرین کوهر نثار • واول شهر شهرت •
وبوسرای ذی عظمت ایله • یدی دریا وربع مسکونه قارشو
کوکس کروب • وبحر وقادده • کندویه لنکر وروب • وپای بحر
سیما ایله دریایه دخول • واول بحر کرانی وعمیق وبی پایان •
بوبحه انهار ساقیه ایله ساقه کلمش • واول بحر بوبحه نهر ایله
اتشک عاشق کبی کریکنه • اصبو سیب عنقته المامش نظم
بشنی سرچشمه سی بحر محیطک • او ززتمش پاینی عمانه دک تا

سعادت اشیکنه باش قویلدی • سور ربوزا آیننه یدی دریا
اکر اولماسه ایکی یاقه ایتی • تدن کبیدی مائی موجی دریا نثر
وبحر زرف • ودریای شکرفدر که • نه غواص عقل عمیقک
مسمار فکری • غور وقعرینه ایرشور • ونه سیاح محیط فکرت
شنا ورلکله • ساحلنه یتشور • ومیدم سینهٔ اهل کینه کبی • جوش
وخروش ایدوب • نیچه قیطفایی بحر قهره غرق • ونیچه عدو دینی
عنیده بی • ال فرعون کبی • تهذیل عقابه مستغرق ایتمشدر •
برمجمع میاه ماهی • وماهیلری نا متناهیدر • وهمیشه
درونی اهل صفا کبی • صفا وصفوتده اولوب • نه خاطر
پاکی • غبار روزکاردن • پران مغبر • ونه مشرب ضمیر پاکی
کرد حوادثدن مکدر اولور بیت سینهٔ دریا نشود پرغبار •
کرچه که باران شود دشمنکا نثر دم اولور که مانند مرآت
چینی • وابینه صفوت قرین • کبی درونی روشن نمونی •
پاک وکشاده • وصاف وساده اولوب • غایت صفاد تنزهی
ونهایت لطافتدن • قعرنده بیضهٔ ماهی کاهی بربر کورینور •

و دانهٔ ریک • درونده لؤلؤ مثال عدّ اولنه اولور •
امّا اول شهرک شول مالک البحر کبی • گیسودار و تیاض کردن •
صفا و تره صدف سیمین تن • و لطافتده لؤلؤی عذب کبی •
مصفّا بدن • درکی اتمایه لری شوقندن • وقتها ماهی واغله
ایدوب • بر عاشق شوریده و شوربخت کبی • قعودلدن
خروش ایلر مصرع پرطنین اولور فلککلر طاسی کم کم کلسه •
و حالن کلور که • اشتر مهتوندر • و اصحاب جنون کبی • اغزی
کوپرر • و سلسله جنبان صبا انی بو حالنده کوروب • زنجیره
دوزر بیت هر شوریده طبعک اولمه زبانده تلخ کام • دریادل اولکه و بو میّتی عالم سکا کوز
نثر و هر طرفی هزار زورق هلال رونق ایله • لجّهٔ گردونه همسر •
اولوب نیجه فلک پیکر • و سفینهٔ قمر لنکر • که بادبانی سحاب •
در بیماقی شهاب • و کوسه کی افتاب • مهری بر مرغ سیمین بال •
و همرسیم شمال • اولوب روی دریاده طیران • و یا خود تخت
سلیمانیدر که • باد ایله عالمی سیران ایدر • شول سفاین دریاکذار
و بادرفتار • و مراکب بی پای • و جرم پیمایدر که • روی دریاده

انکله

انکله عبور • و صحن مادندن دور اولوب • و دنیانک
نعمتی • و ذخایر بی نهایتی ایله • اول معبر عبره • دخول
و حلول ایدر • خنده تر از نغمهٔ نوح • ارام دل و کشتهٔ روح نثر
خاصّه که • معبرهٔ استانبول • بر معبر عبر • و کذرگاه تیز درکه
کذاری ضاودیل و سفاین • و مخازن و خزاین ایله پر
اولوب • اول ایکی بحر ایله • اول نهر دوانه و سیل فراوانه
کبی علی الدوام • ذخیرهٔ کثیره اقر • و هر طرفدن نوال و نعمه
کیم نقر • و هر سوق و محلّات • مطاعم و مأکولات ایله •
مملو و مشحوندر • و هر کوشه پرتوشه • بستان بساط اثمار •
کوناکون ایله • نار و نارنج و لیموندر • و ما جلّ حوایج انسان •
هر کوشه شده فراوان اولوب • کافهٔ انس و جانه •
فبأي آلاء ربكما تكذبان مفهوم مبین اعلام و اعلان
ایدر بیت کرچه نفوس کثرتی حدّدن زیاده در • آدم ولیک قلّتیله انده در قدوم نثر
صفت بلدهٔ غلطه و بو شهر والا و اعلایه متقابل • بر شهر
پرتمثال و تماثیل که • عشرتخانهٔ دنیا • و ... ناصره قلعه نادر •

١٦٦

مي ومحبوبه بي بدل ومحل عيش وعشرتده ضرب مثل در
هر كوشه سنده فرنكك بت مه رولريله مطلع مهر كبي روشن
وواضح وهر كوچه سي بيك ملك فرنكستاندن بهتر وراجح
رفعتده بنالري ايوان كيوانتدن بلند وتام خانه لري و
طرّهٔ كاشانه لري سقف سمايه ماننددر طاق برطاق
ورواق برواق **لم يخلق مثلها في الآفاق** بر شهر دلكشا
ودلاويز وصفابخش وذوق انكيزدر كه عيشي مدام وعشرتي
علي الدوام وبزم مي اندن غيري يرده حرامدر اكثر خلقي احيت عسي
وملّت مسيحا اولمغين جم كبي اللرندن جام دوشمز ومدام ايچلري
الده اولمغله باشلرينه اندوه وانبوه اوشمز باد پيما وباده
ومي پرست ومي فروشلردر برغم غم ايام اكثر اوقاتده سرخوش
وبيهوشلردر **بيت** نه از زمانه جفاونه از سپهر ملال ابد حاصل جام مرادمال ال امال **شعر**
بو وجهله عشرتكاه دلكش وبزمكاه صفابخش اولمغين شهر مشار اليه
ذواق واهل مذاق نقدر رند وقلاّشي وباده نوش وعياشي
وار ايسه علي رغم روزكار دفع ملال ورفع كلال ايچون
آلام

الام ايامه باده آل ايله آل ايدوب اول بادهٔ بخت
افروز وكرميت ساز وسوز ايله خرمي جوش صراحي كبي
خروشه كلوب نغمهٔ ساز وسوزي بر مقامه ايركوررلر كه سازلرينك
آهنكي چنك زهره يي قلله المز ودائره لري دائرهٔ مهري
بر پوله صايمز راستي بو اسلوب واصول وزره مقام اهل
مقامانه وصول بولمش وبدهٔ حباب جام مي كبي نيچه عيش
وعشرت كورمش وبزمكاه دورانده نيچه صفا ساغرين
سورمش نقدر سازنده ونوازنده وار ايسه اوراي قزل
ومرجع ايدنمشلردر وهر طرفده صورتب وشرابدن مست
وخراب اولوب لا يعقل وفاني ذل وآلودهٔ آب وكل
كريبانه چاك وپريشان دستار نيچه مي مدام وبيرم
روزكار بو دياني ولده تكرار وتذكار ايدرلر **نظم**
نيچه برچهره فرزرد ايندي ايساقي ملال بر مي صوني ايچه لم تا كه اوله بكر زلال
غم غباريني سيلوب صيقل جام مي ايله ايده لم طبعي مصفا نيه آينه مثال
رند مشغوره حرامدر هذا ناصح مبدينه الده قوتابي توكم شرع مسيح ايندي حلال

صفت طوپخانه واول کوشهٔ زیبا وجایگاه جنت‌آسا که
جانب طوپخانه و مسیرهٔ رندانه‌در هر طرفدن کوزآیدکه
تفرج دریا وتسیر کوه وصحرا ایچون هوا اییسی مکشوف بی حایل
ولب دریادر جمله سایرلرک سیر وسلوکه قابلدر طوپخانه‌یی
خود فی المثل کرهٔ آهنگره وآشیان سمندره ویاخود خانهٔ
ماتمیان اهل فراقدرکه شرار نار آهلری قیغاره یاغمش
ویاخود غمخانهٔ عشاق پر احتراقدرکه دخان سیاه ایله بویانمش
ایچی وطاشی خوب ادوات حرب وصف شکن ایله طوپ طوپ طولو
وآلت جنگ وآشوبدر شول طوپ قلعه‌کوب که اگر بری قلعهٔ قاف
وکوه پرشکوه فلک مصافه طوقنسه اول طاغی خرمن کبی
طاغدوب خاک برابر وریزه ریزه وزیر وزبر ایلر **بیت**
ضربته طاقت کتورمز اولسه کوه آهنین • طاغ اولورسه قلعهٔ دشمن ایدر توزن طاغلر **نثر**
وهر طوپ پرآشوب قد وقامتده کویا میل نهار وغرش غروب
اغزندن اودی چقدقده اژدر آتشبار در روز غاده وحین هیجاده
هر بری دلاور آهن دل ورویین تن وبر لحظه‌ده بیک

جمعیت

جمعیت اعدایی پریشان وبی نام ونشان ایلر عرصهٔ میدانده
یوم التقی الجمعان‌ده بانگ بلند هولناکلرندن زهره‌لر چاک و
وصحیفهٔ صور اسرافیل کوکش ایتمش کبی واول صیحه وصدادن
جبل اعدا هلاک ودیوارلری خاک اولوب آوازهٔ رعد ندا
واسمانه صداسی وبسیط خاکه زلزله وگنبد افلاکه ولوله دوشر
وجلاد فلکی تماشیلر وقبل القیامه نمونهٔ نفخهٔ صور ایله یوم النشور
حالتن کوسترر **اوصاف حضرت ابی ایوب انصاری علیه رحمة ربه الباری**
دبو شهر عجیب وغریبه قریب ابو ایوب نام بر بلدهٔ طیبهٔ عنبر طیب
وبقعهٔ مبارک وبی آسیب واردر که ولایت رومده ارض
مقدس وروضهٔ اقدس درکه حضرت فخر کائنات علیه
افضل الصلوات حضرتلرینک اصحاب کرام وکبارندن و
اعوان فخام وانصارندندر رضوان الله تعالی علیهم اجمعین
روایت ایدلنورکه بو شهر پر اشتهار کفار خاکسارک
تحت تصرفنده ایکن اذن رسول رب مجید ایله اول
قدوهٔ اهل توحید هجرت نبویه‌نک اللی ایکنجی سنه‌سنده

معاویه دورنده • اول ایکی بیک عرب عسکریله قسطنطینیه
کلوب • انواع جنکلر ایدوب • نیجه کراماتی ظاهر اولدوغی •
تواریخ ال عثمانده مسطوردر • حاصله اول ارادتمند شهید والمشکور •
اول زمانکه معین دین احمد • فخر سلاطین عثمانیان اعنی
سلطان محمد • ملک استانبولی • قبضهٔ فتح وتسخیره چکدکده •
اول تاریخده واقع اولان • مشایخ کزیندن • قطب العارفین •
ونور بیاض صبح تیقین • حضرت اق شمس الدین • قدس سره العزیز که
تا جبه کونیکده مدفوندر • رحمة الله علیه • عالم معنیده توجه
ومکاشفه ایله • اول کنجینهٔ ولایتی • وکوهر کان کرامتی • لعل صفت
غرق خون • اول جای مرقومده مستور ومدفون • کوروب
بو واقعه یی • وقوعی اوزره • اول سلطان الغزاته خبر ویردیلر •
اندوغی اول والئ ولاتنک آب رو بنه • وسرچشمهٔ کراهتک
یوزی صوینه • کنج فراوان • وخزینهٔ بیکران • خرج ایدوب •
عیسی صفت اوراپی احیا • وخاک پاک عنبرناکنی بر دخمهٔ والا ایله •
مانند روضهٔ علیا قیلوب • مدرسه وجامع • وبر دخمهٔ رافع ایله

مرقدینی

مرقدینی معین • ومشهدینی مبین • ایلدی نظم
اول اصحاب کبارک افتخاری • کزین انبیانک بیلویاری •
قپوسی ملجأ ارباب حاجات • اشیکی مرجع اهل مناجات •
طوترلر کعبه کبی بارکاهین • قیرلر سرمه کبی خاک راهین نثر
کراماتی شمس ضحادن ظاهر وولایتی بدر دجادن زاهر •
اولدوغی اجلدن • استانه کعبه نشانی • بوسه کاه سلاطین عظام
وحاجتکاه خواص وعوام • اولمشدر • وتکیه کاه فلک اشتباهنک
چراغ مهر فروغندن • افتاب عالمتاب • وفلوری خورشید • و
سکهٔ ستاره نامهید • نذر ایچون دکلمش • ایکی سکهٔ زر •
وکنبد فیروزه کون کردون • جواهر نجوم ایله • فوارپرانوارنن
بر دخمهٔ جبیر • وچراغ عالمتابه نسبت قندیل افتاب بوشمعی تابت •
وکل الجواهر • خاک استانه سی قنده برکمترین ترابدر قطعه
استانیدر سلاطین وملوکه بوسه کاه • حاجی شور عالم تر آب تربتن جوهر کبی •
عشقنه قربانه اولور بر دمده بیک کنبش جلیل • اتشکده حرمت بیت الحرام مظهر کبی نثر
وهر جانبدن خجاب کرامت مابنه • ارباب حاجات • واصحاب مناجات •

صدق نیت • وصفای طویت ایله • نذر وقربانلر • وانعام
واحسانلر ایله • اوحریم کعبه حرمه یوز اوروب اذا تحیرتم فی الامور
فاستعینوا من اهل القبور مضمونجه روح پرفتوحندن دریوزه
همتش • واستمداد غایت ایدر ایدی بیت بولانجی زن دنیا طلاق ویرمیشیدی •
کوچک ارد رها وبیدک همتی حاضر اولسون نثر بو آستانهٔ شریف برله
او لطرف • خیلی شرف بولمش • وروضهٔ رضوانک برگوشه‌سی •
اولمشدر • حتی بو وجهله مقام فرح بخش • وتفرجگاه دلکش •
اولدوغی اجلدن • بی اختیار وبالاضطرار • خلقک اولوسی
دیریسنه یوکلنوب • انده کیدر • وجور دور ایله جاننده اوصبوری •
بونلدن قرار ایدن انده قرار ایدر مصرع عاقبت منزل ما وادی خاموشانست نثر
اول فضای فرح فزا • وساحت عنبر هوا که • گلگون گلرایله گلگشت
ایچون • تفرجگاه بی بهانه • وصحیفهٔ بیاض جهانده • جانب کاغذ جادر •
عرصهٔ سبزه زار مینا رنگی • مثال زمرددن • وکثرت عیون وانهار •
ونزهت وازهار ایله نظیر بهشت برین در • برسبزستان گلشن
نشان • ونمودار ریاض رضوان درکه • منتهاسی سرولری سدره مثال •

وبالا

وبالا بلند دوحه‌لری طوبی نهال • وجوی دلجویلری • مانند
سلسبیل وسلسال • حوالیسی فلک رفعت طاغلر
وجوانبی جنت جناب باغلردر فضاسی جان فزا • ومآء
خوشگواری آیینه صفت جهان نما در نظم
زمین سبزه زاری نطع دلکش • ریاحینی ملونله منقش •
آنک اکسک دگل بر دم بهاری • سمن بولرله پر در سبزه زاری نثر
وآب روانی روان بخشلری • هر طرفدن فراوان روان اولوب •
عمرگذاران مثالی • علی التعاقب والتوالی • چوب گتمکده •
وحیات بی ثباتک صورت حالنی • جویبارلره عرض ایتمکده •
ای لطیفی عمر فانی هر نفس گچمکده در • شول اقرصو گبی کم ایلمز بردم قرار نثر
بو ساحت بهشت اساده کر • مرغزارلری طوطیان مانند وشبانه
اوتدوردر • وامهوان کوهساری • غزالان ختن گبی •
سبزهٔ تر یوینه سنبل نوخیزه • ولالهٔ ژاله ریزه یر • بوی باغندن
اول دیارک • ماهم وزیری • وزن وشوهری • زورقلرله
ذوق ایدرک انده گورلر • وامهوان خطا وختن آشنا یابیلوب •

اول دشتی کلکشت ایدرلر و لاجرم اول جایگاه جنت پناه
مبنت سنبل ولاله اولمغین و اول ارایه بحید غزلان وغزاله
اوتشر و کیمی قالقر و کیمی اوینر ایکن و کیمنک مهره سی وکیمنک
نافه سی دوشر بیت کزدرن سو بسو غزاله سینی وو
طکی خلق ایچره دونسه ماهو یه نثر صفت محذورات شهر قزبور
بر شهر خوب ومرغوب و اما عیب ایله معیوب خرج لازمه سنه
اقچه یتیمز و ومصارف بی نهایه سنه دگمه کسنک کسب
وکاری وفا ایتمز و مگر که کیمیاگر و و یاخود علم قرطاسیه
بیلوب و اقچه یی کاغددن کسر اوله و والحاصل خرج لازمه
حوایجی و دگمه صنعت رایجله گورلمز و وشهرت ویدعتنه و
آز یکز ر مال ایله ایرلمز و اسب وشتری اولنلر خود جولینی
دتوربنی یر بیت بو شهرک درلکی دریا یلندر و بونک خرجنه
قوم قیر یتیشمز نثر زیرا بو بلده سلطان البلاد و وشهر پادشاه زاد و
سوالف زمان و وسنین گذشتگاندن الی هذا الآن و
تختگاه سلاطین عظام اولمغین و اعیان واکابری وو

وزینت

وزینت وتفاخری جوقدر و دگمه وجودک ابن حیزی و
ودگمه سعادتسزک یانلرنده بیلدزی یوقدر و هزاربد عتب جدید و
وعرف واضافات فرید ایله و ریا وریاسنه و وزینت وشهرته
دوشوب الآفلین للغافلین والباقیات للصالحین
نکته سندن غافللر انما الدنیا لعب ولهو وزینت وتفاخر
مفهومنک تحتنده داخللر در بیت بولاری بعلا مشدر نبدنا سوت و
کورنمز کوزلرینه ملک لاهوت نثر یانلرنده مال محبوب القلوب و
وحطام دنیای دون و صد متاع دنیدن مرعی ومرغوبدر و
وبالجمله صفای نعیم حالتی تمتعاتی ایچون و عذاب جحیمی و
اختیار وارتکاب ایتمکله و اکثر خلق جاه ایچون جا بجا هوا شوب و
اقصای مقصودلری جلال وجاه و وقبلهٔ معبودلری مکنت
ودستگاه و وفقر وقناعت یانلرنده اولوکناه اولمشدر بیت
نه بیلسون لذت فقر وفنایی ماه وجاه اهلی و بودوقی کل قناعت کوشه سنده در حضور نثر
حرص وهوای شوم و وطمع خام مذموم ایله و ذلت ودنائتک
آدینی علو همت و وابتذال ورزالتک نامینی دولت وسعادت و ٦٢ صفحه

قیوب غیرت اقرانی دیو قورو غیرت جاهلیه ایله دایره‌ء
دنیا نیتدن چیقمشلردر و مال جرآمدن بنای اب و گل یاپمغله
جان و دل خانه‌سینی ییقمشلردر هوای خدمت اهل دنیا
ایله سمت عبادتدن دور و بلای ملازمتله حضوردن راحتدن
مهجور اولوب حضورلرین دنیا غمی یغما و حرص و هوا کوکللرینی
آلایش دنیایه مبتلا ایتمشلردر بیت یوق هواده عمرنی افنا ایدر
راحتن دنیا غمی یغما ایدر نظم و بالجمله بر شهر شهرت درکه رسم
و آیین خلق سراسر بدعت و عرف و اقتضا قاتدر گمک که
مبلغ مبالغه ایله وسعت و غناسی و مال موفور ایله مکنت
و دنیاسی اولمیه اول شهر جامع و واسع باشنه تنگ
و بی کیفیت تنک و آله و دنک اولوب بو قدر قصر زر نوشته
اول نظیر بهشت گوزلرینه دوزخ زشت گورینور بو خصوصدن
بربین و بدپسند اولوب بو شهرستان زیبایی و نگارستان
حسن و بهایی محل مدح ایکن سلب و قدح ایدوب سوکر
و کندونک تمکن و توطن ایدوکی قصبه و قریه تنک

نعمت

نعمت موفورین و حضور نامحصورین یاد ایدوب
یانسنده اولانی یارانه و افرو اقرادکر علی الخصوص
انلرکه کوزیمین و عرق جبین ایله کسب ایدرلر و دخل هر روزه
خرج روزمره‌سنه یتمز و کار و تجارتی ترتیب تاره و هر سنه
کفایت ایتمز کثرت خرج و قلت دخلدن انقره صوپی
کبی جندره حیرته محکم صیقلور و خرج بی نهایه‌سی ایله
اساس دار مکنتی خرابه مشرف اولمش خانه کبی تاب و تاب
یقلور و کثرت قلقتدن و قلت استطاعتدن قلب
غمکین و حزین کبی دست وسعتی تنک و پای عیش و معیشتی
لنک اولوب بو شهر عظیم الشان جنت نشان و اکه بر
اوسیتی اچیق زندان کلور مصرع کمینه نار اولور گلشن کمینه گلستان آتش نظم
خاصه که فی زماننا دنیای دنینک بر وجهله رغبتی
و محرماتک اول قدر حرمتی واردر که عالم و عابد و شیخ
و زاهد چقنلرک قلوبنه محبت دنیا بر وجهله مستولی و المستولی که
وجودلری نقود علم و زهددن کیسه مفلسان کبی تهی

وحالی قالوب • سویدا ای سودای مال ومنال ایله •
طولمشدر • بو اجلدن عامهٔ انام • قارون دنیاپرست کبی •
هوای مال وجاه ایله کمراه اولوب • اغنیایه نظر التفاتله
نکاه • وفقر وفقا اهلندن استکراه ایدرلر من قلّ دنیاره
ذلّ مقداره مقتضاسنجه • انلرکه نصاب دنیادن بی نصیب
ومحرومدر • هر نه دکلو پرفضل وهنر • ویاشدن ایاغه کهر اولسه •
یانلرنده منکوب ومذمومدر • فاما شونلرکه اهل دنیادن
فاسق وفاجر • وفا زورات دنیایه قادر اوله • هرنه کلو
باطل وبدآیین • وظالم وبی دین • وعجب ونخوت ایله پرکین •
ایسه یانلرنده اهل دولت • وصاحب سعادت القابیله معزز
ومکرمدر نظم نیجه علم ونیجه تقوا ابرآدر • جهان خلقینه شمدی زر کرک زر •
زرک وارایسه آدم سبق کشی سینی • بوغیسه عالمک الحق اشی سینی •
یکم قالدی کمالات ومعارف • دنی حالنده دردا نا وعارف •
کناه اولدی دریغا فضل وعرفان • هنر اولدی دریغا جهل وطغیان •
متاع عرق ایاغه دوشدی • معارف اکمکینه جاهل اوشدی •

نذکلو ایله کسب فضایل • بو لیمز مرتبه بر مرد کامل • •
مرادی هر برینک جمع اموال • معارف یانلرنده خاک وپامال •
هنر اهلی جهانده آج ومحتاج • سراسری هنرلر غرق دیباج شعر
سیماکه بوحالک مالی • اثم ووبالـه باعث • وعقاب ونکاله
منجر اولوب • نیجه لرک اهل وعیالی • سمت عصمتدن • وراه
عفتدن • عدول ورجوع ایدوب • زر وزیوره نرکرک •
دیو فعل نامشروعه شروع ایتمشلردر • نه محبوب سیم سیما
وسیمین سینه اولاکه • طلسم کنجینهٔ وصالی • افسون زر ایله فتح
اولنمیه • ونه زن نازنین اولاکه • حرم وصالنه نامحرم بوالهوس
حرص کسب مال • وهوای جمع اموال • بردرجه یه وارمشدرکه
زن وفرزندن • ودخت متاع مقدوری • فروخت ایتمده •
بر مرتبه شهرت نما وشهرت پرست • وبندزینت واتفاضله
پای بست اولمشلردرکه • غایت حرص ایله حجاب حمیتی رفع
ایدوب • اول سرای عصمتده • وسرا پرده عفوتده پرده نشین
اولانی • عصمت وعفوتدن بری اولوب • کنیزک زرخرید کبی

وزن کیسو بریده لر کبی بازاره دوشوب • متاع مهره مهر
کبی • قرغون مشتری آرزولر • وکالای وصله خریدار دیلرکه
کل کبی آوجنده زری اولا بیت فراوان عاشق ومعشوق بسیار آز •
متاع وصل بیحد صد خریدار ابوالجود حالیا بو فقیر وحقیر • واسیر
کثیر التقصیر • بو شهر شهیر تدآره • وبلدهٔ نامیٔ نامدارده • که
اعجوبهٔ عرصهٔ جهان • ونادرهٔ کون ومکاندر • هزار التیاع
واشتیاق ایله • مشغوف ومشتاق اولوب • آب روانه
وباد وزانه کبی • افتان وخیزان • دور ودراز • مسافه لر
قطع ایدوب • کلدمکه • مجمع اهل کمال • ومرجع اصحاب قیل وقالدر •
هر فنده بر اهل هنر • وصاحب کهر اولسه • قیمتی انده بلنوردی •
واستحقاق واستعدادنه کوره • مناصبدن حالنه مناسب
بر نسنه ایله رعایت اولنوردی • بو دفعه ده اول حالتی بولمدم •
وازمانهٔ ماضیه شمه سین • مشاهده قلمدم • یعنی اول زمانه
بر زمان ایدی که • اشراف کرامدن • واعیان فخامدن • هر
صدرده • سبک روح وکران قدر • وسرحلقه صاحب صدر •

مقادر

مقادر ناس بیلور • بر مردم شناس • وار ایدی که حضور
شریفلری • مرجع افاضل واشراف اولوب • سعادتخانه سی
تکیه کاه اهل عرفان • ومقدورلری بذل ارباب کشف
وبیان ایدی نظم شوکم اصلی شریف اهل کرم در •
کمال اهلی قتنده محترم در • بیلور کاملرک قدرینی کامل •
افاضل قدرینی بیلمز اراذل نثر تحصیل ذکر جمیله ساعیلر • وتکمیل
نام نیکه داعیلر ایدی • همیشه همنشین علمای پاک اعتقاد •
وقرین صلحای روشن نهاد اولوب • مدام مصاحبتلری مناقب
معنوی • وکلمات اخروی برله • معارف ومعانی اولوب •
تزئینات وزخارف دنیای دنی دکل ایدی • دائما اجرای
وعباده • بر واحسانه افاده • وکرم بی امتنانه افاضه ایدرلردی
بیت کیدر یر اهل کلمز یرینه • یرا اولمز کلانه بیلکده برینه نثر
امعان نظر قلدم • کوردم که اول قوم سعید • واول کفت
شنید کلیاً کتمش • وعلم ومعرفت عالمه وداع ایتمش بیت
وداع ایدوب جهانه علم وعرفانه • معارف دفترین دور متشیر دورانه نثر

و بالجمله منازل اشرافه حریص و خسیس • بو نیجه لئیم و یبیس
کلمش • و دماغ جهانبانه جهل و حرص و خست • و خشونت
و غلظت • مستولی اولمش • مصاحب افاضلدن • تنافر
حروف کبی نخالفتلری • و عوام و ارازله • تناسب الفوص کبی
مناسبتلری وار • فضائل و علومدن • نه عمل قالمش نه علم •
و زهد و تقوادن • نه اسم قالمش نه رسم لابد دولت لا زوال
ا فنة الرجال قضیه‌سی اولمشدر • عجب بودر که درونلری نقود
معارفدن • کیسهٔ مفلسانه کبی خالی و تهی ایکن • اکثر ناس
الناس مع اللباس دیو بیرونلرین • ثیاب ثمینه ایله تزیین
ایدرلر • مکرکه زینة الباطن خیر من زینة الظاهر نکته‌سندن
غافللر • و نابیخ و دیبا • و اطلس و دخا • زیور مؤنثان • و زینت
مخنثان • ایدوکندن جاهللردر • خاصه که اول آرایش و زیور ایله
غرق • و اسباب سیم و زره مستغرق اولنلر هذان حرامان
علی ذکور امتی مضمون منیفه سیم و زرک استعمالی • رجال امته
حرام ایدوکن بلمزلر من لبس الحریر فی الدنیا لم یلبسه فی الاخرة

حدیثنه

حدیثنه نظر قلمزلر کبی • حضرت حق جل و علی نک • خود
ان الله لا ینظر الی صورکم لکن ینظر الی قلوبکم فحواسنجه
نظری قلوبه در • نه قالبه در • بیت آنکه دلرا نیست آب زر و لعل و کهر
عار باشد مرد را انجه زنانرا زیورست نثر سیما که در باب قلوب
قنده • قالبک مقداری • و اصحاب معنی یاننده صورتک
اعتباری یوقدر بیت قلندران طریقت بنیم جو نخرند
لباس اطلس انکس که از هنر عاریست نثر لابد نقش پیرایه •
لایق مؤنثان • و شایسته مخنثاندر • حاشا که مرد معنی آرایش
صورته • و نمایش زینته میل و التفات ایده لر بیت
دوزن صورتلرین نقاشلردر • درونن زین ایدن بو حالدندر نثر
فوقیت و افضلیت • و مال و مکنت • و لباس و زینت ایله
اولمغین • خلق عالم رتبه‌ده بندهٔ دنیای غدار • و عبید
درهم و دینار • اولمشلردر که • بیک خاطر اخوانی کیمدن
و هزار رضای یاران قیدمدن • نه فلس احمری • و نفع اخونی
هزار یار یک کوررز بیت خسته‌یم اولدم دلسیک یوق اغزکه طوغرز

برايجم صويه بودمده كمسه محتاج اولمسونر • وباجملي لطف
ومرحمت تهادرندن دور • ورحم وشفقت فؤادلرندن بعيد
ومهجور اولمغين • اسم احسان وانسانيت ارآلرندن كتورلمش •
ولوازم مروت وفتوت • دفتر وطوماري • دست بخل وحسب ايله
دورلمش • سپهر ستمكار كبي • عالم موذي وجبار • ودنياي مكار
كبي • جهان حيله كار وغدار اولمشدر • اك يكيمدوكك حريف
برمرتبه دم ظريف اولمشدركه • آنا فريد • دعواسين ايدوب
زعم وپندارنن كمال طرافتدن خبرويرر • ودقت وجوارينلكده
بيره يي كوزندن اورر • الحاصل اولكه خصائل حميده • وشمائل
سنيه در • ميانه جهانياندن رفع اولوب • هركسك مطمح نظري •
جلب ونفع اولمشدر • القصه حسب ونسب وفضل وكمال
قسمي قطعا صورلمز • ويواقسام ايله منازل دوانيه وارلمز •
اولمش **بيت** زر اولدي خلق دنيانك مرادي •
زر اولمشدر يولارك اغزي دادي • اوليدر يخ صفت
عالم فسرده • بدن حرص ايله زنده جان مرده **نثر**

نه يانرزه

نه يانرزه • فضل وكمالين ذره جه حرمتي • ونه حقوق سابقه نك
فانترزه دانه خردل قدر رغبتي • واردر **بيت**
كلدي بردم كم جهانده رحم وشفقت قلمدي • وادي كمدي عالمك عالمده لذت قلمدي **نثر**
اما عين عبرت ودیده ارادت ايله نظر قلسك • بوطرفه حالتلر •
وعجيب وغريب علامتلر • باذن الله دور فلكك تاثيري •
وسير نجومك • اقتضاي تاثيري دكلميدر **بيت**
سير سپهر ودور قمر راچه اختيار • دركردشند ه برحسب اختيار دوست **نثر**
زيرا **كل عام ترذلون** مفهومنجه عالم متصل تنزل وتدني ده •
نه ترفع وترقي ده در **مصرع** حالت رفته ديكر بار نيابد بر عدم **نثر**
لاجرم بو فقير وحقير • واسير كثير التقصير دخي بوشهر شهيرده
حفظ دين وايمان • وحراست اسلام وايقان • غايتده متعذر •
ونهايتده متعسر • ايدوكين كوروب • خاطر فاتره خيلجانن وخطور •
ايدركه **عليكم بالشام في اخر الزمان** فحواسيله عامل اولوب •
بو مقامدن اقامت رختن كوزدم • وبوقالب خاكي ارض مقدسه يه
ييوردم • يسر نا الله واياكم • ومن بعد كوشه وتوشه اختيار ايدوب •

عز من قنع نكته سنى خانهٔ دلده ثبت ايدم ومن يتوكل على الله
فهو حسبه حسبنجه طريق توكله كيدم بيت
حافظا آب رخ خود بر در هر سفله مريز حاجت آن به كه بر قاضى حاجات بريم نثر
ومن بعد منافع ومناصب ايچون نصب نفس ايدوب كيم
دبو هر كيمسه نك ذلت ومذلت ايله قاپوسنه وارمقدن
وبيك شرم وخجلت ايله طاپوسنده طورمقدن خلاص كلى
بولم زيرا هر كه قناعت ايله غنى اوله ابناى جنسندن مستغنى
اولور وهر كه احتياج الى الغيرده هر نقدر عزيز وشريف
ايسه ده خلق قتنده حقير ودنى اولور عارف اولدر كه
بو كثرت ايچره وحدت ومحبت الله ايله صحبتده اوله نه انكه دنيا
شانيونك شهرت وزينتنه وسراى دوقتك سرور وسلوتنه
كوكل ويروب نفس وهوا اغلاطه سنك عيش ونوشنه الدانمه
وفخر وغرور بازارستاننك متاع مستعارينى سرمايهٔ دولت ابد
صانمه وعرصه كاه طول املده آت ميدانى كبى توسن نفس
سركشه ارخاى عنان ايدوب سمند هوا آيه ميدان ويرمه

وكاه لعبت خانهٔ دهرك تحت القلعه سنده حرص وهوس
معجونيله حيران اولوب انما الدنيا لعب ولهو طريقنه
كيمه وكاه دريا صفت مخالف هوالر ايله چالقنوب
لجهٔ فناده زورق وجوده بحر لذاته غرق وسفينهٔ بود
ونابودده تلاطم امواج شهواتله مستغرق اولميه بيت
هر هوايه تابع اولمالم وجودى زورقينى غرق ايدر چرخ قائم عاقبت بو روزكار نثر
دهر هوايه تابع اولمه كم وهر كه نفس وهوا اتباعندن صومعهٔ درونى
تهى قلدى جامع قلبنى صوفيه كبى ذكر الله ايله طولدردى وهر كه
كشتهٔ تيغ عشق اولوب جاننى فداى عشق حق ايتدى حضرت
ايوب انصارى كبى جانه جهانيان اكا قربان اولدى لكن فى المثل
بو عروس هزار داماددر كه عجوزهٔ دهر سوء نهاد كبى نيچه نيچه
شوهر دشوهردن ارته قالمش وكيسهٔ كريمان كبى نيچه كره طولمش
بوشالمش رباعى كوستر بكا بر كمسه كه طوتدى بو جهانى
كندى قومدى اتتى وهب قاليرى مكانى مغتنمدى كوردم كه اونوتمش ايدى مغرور
ايرشدى اجل كورنيجه دوشردى دكانى نثر اى ربودهٔ خواب غفلت

وای غنودم اوم راحت • نیجه دکین بو سرای سرور • و بو ایوان
و قصور ایچره • حضور و حبور ایله • نرم و نازک جامه خوابلرده
خوب همخوابه لرله • طلوع آفتابه دکین • خواب نوشین • و نفس
بی تغییره مرادین و بو وب شکیبی ایده سینی مصرع ای بودن الا نغص عیش جهاندن
حذر ایله نثر وای اخوان فخر و غرور لا تغرنکم الحیوة الدنیا
و لا یغرنکم بالله الغرور محو اسیجه بر قج کوننک • حیات بی ثبات ایله
مال و مکنته مغرور • و جاه و جلال سریع الزوال ایله غره اولیوب
فقر و فنا اهلنی خور کورمه که ذلیل الفقیر غنی عند الله مقتضاسنجه
فقر و فنا • و درد و عنا حضرتلرک انبیا و اولیایه هدیه سی •
و ابرار و اخیاره عطیه سیدر بیت هر که ایو بک یلاسینی سود یکندن چکدیکی
کیمدی محبوب الهدن خلعت عبداً شکورا نثر و مسند دولتده • ارباب
غرضک ثنا و ستایشنه الدنمق علامت جهل صریح • و صدر عزتده
اصحاب مبتدر یحانک صدق لامیرینی کرچک صنمق • خلاف
رای صحیح در • نته که شعرای نظم آرا بشعر تره کتور مشلر در نظم
کمه کم بو زطونه اقبال و دولت • قولندن نک ابدر خلق آکه خدمت •

شورسه

شورسه بوزاو رد بوب خرمتابدرل • جمیع اوده کوندرسه کیدرلر •
و بی دولتک صکره دونسه یوز • هو در غلق جهانک یوزی دونوز •
اولور بر دور لو داخی صورت خلق • کیمی رب اول تنزلله تملق • •
فنی بر دوست عالمده غرض سز • بر اشنی ایده اجرتسز عوض سز •
اولیجق مال و منصب یار اولورلر • ولی اولمایجق اغیار اولورلر •
دریغا مثل عنقا یار صادق • مثال کیمیا یار موافق • •
وفا امیدین ایتمه خلقدن وار • خدایی یا بیل غیرسین اغیار •
کل امری ایتدوکک الله ایچون ایت • طریق جوریی ترک ایله کرم ایت •
جهانه خود و بر دوکمی گینه الور • کیشی نک ایتدوکی احسانی قالور •
نیجه نعمتلر ایچی کلدی کیتدی • سعادت اکه کیم خیرات ایتدی نثر
و جهانک کذرانک غیرینه مغرور • و دنیدن بحضور اوله کیم •
دنیانک مآل و منالی • و اقبال و ادباری • ظل زائل کبی حیز
زوالده • و انقلاب و انتقالده در بیت طور مسوب چلکده دار حوال عالم
خیر و شر • هر نه حال ایسه جهانک لطفی و قهری کچر نثر عارف عاقل
اولدر که کن فی الدنیا کانک غریب اقتضاسنجه بو مسافرخانه

رحلت نوائي چكيلده • واخرت ذخيره سي تحصيلنده اولوب •
مردم وهران دفته حاضر • واجل متعجله لا خلاص من للموت
مضمونيجه منتظر اوله • نه آنكه بو كاركاه گذركاهي مقام اقامت
صنوب • وطول امل برله • وطويل عمره اعتماد ايدوب • شدادي
بنالر بنياد • وطمطراقلي طاق ورواقلر آباد ايده • بو عمارتك
آخري خراب • وادمك آخر منزلي تحت تراب ايدوكن بلميه •
دار دنيا نه محل قرار • وجاي استوار دگلدر • وايام بيوال فلكك
سرعتله سير وعبوريني فكر قلميه • بيت بو مسافرخانه دريو فرم ملك اولمز جهان
عارفا اولانه قومدي برطاشي برطاشي اوستنه • نثر وقتا كه بو عالم فرقك
عبد نحيفي • وراه هدا ضعفاسنك اضعف ضعيفي • درويش دلريشي
اعني لطيفي • جعل الله افعاله مطابقا الى اقواله • اول زمانكه
بو رساله يي تحرير • ونظم ونثرني ترتيب وتسطير ايدردم • تاريخ هجرت
طقوز يوز قرق بوده • وتاريخ عمر گرانمايه اوتوز بشنده ايدي •
ايام شبابنك بالتمام زماني • وهنگام هوا وهوسنك [illegible]
دوراني ايدي • لا جرم جواني مقتضاسنجه • نفس لوامه گاه غفلتده •

وگاه

وگاه عشرتده • وگاه بمائل صلاح وفلاح ذكرالله ايله
وحضرده ايدي • يعني تقلب وتلوندن تمكين وتسكين
بولمامش ايدي • وعين مشرب طبيعت • سيلاب صنعت طوريلوب
صاف اولمامش ايدي • اول باعثدن بو مقاله نك • مباحث
ومقالاتي • گاه رندانه كلمات • وگاه زاهدانه عبارتلردر •
نه مرايا نه شطح وطاماتدر • لكن بو جمله مقدماتك مآل
وما حصلي • حسب الحال سواد اعظم استانبولدر • سرجمله ماهو الواقعدر
لابد تمهيد مقدمه رساله اوصاف استانبولدن • بحث ايدوكي
تقريب ايله • واسم رساله اوصاف استانبول ايله مسمى • وتحرير
وتدوين ندن • بو مآل مراد اولندي • بو فقير وحقير • لوازم حاج
عبارات عقيمه وسقيمه يي • مانند صياد كيد نهاد • مثال دانه
ودام اتمكدن مقصود دوام اولدركه • بو دام افسون
ودانه افسان برله • اخوان عرفاني • مقيد وحمائل قلوب
جانرنمنيم دروان خرميم اچون • دعا التماس واستدعا
ايدوم • نسان كرم نشانلرندن • مأمول ومسئولدر كه ابواب الطاف

صبـٔ فی نوفادی

بن کندی بختمی بخربه قودم سه مرادم عکسنه دوردایود فلك
اتش عشقیله یاندم یاقودم بکا دوددلو دورلو جوراید فلك

بکاسکود یوذ بر یوترد ده حسنم یاشنی اکمکیله قاتزددم
برکوز اولورسیم حریان ایدرد ننتراوسنده سیر ایود فلك

وصیاد لواده ابره یمددکی م جوق اغلدم عنبری کولیم هودرکی
اولمدی بر مراد اولایم ددکی م خافلیں مسکیننی قبر ایرد فلك

عادفلك
عادفلرك طعزی یوللری وادددم اد بوللرده بخه حاللری وادددم
حقله بونن صادق قوللری وادددم سنك جفالریکه صبر ایرد فلك

عشقری سنك ایرد بو کعنوکولرم فلکك الدك نه کاودینلرم
حقله امریله دوین دوداقلرم نه تمکین کندیکی جبر ایرد فلك

کرجه صدقی هراشی حقك بیلنود م طی ایمنود حقسز براش کوزبلود
حق امرایود بر کونه جرهی قبولود م طی اتمه که دوبر جبر ایرد فلك

مفتوح • وثنای خیر دعایی مبذول بیوره لر بیت
هرکه خواند دعا طمع دارم • زانکه من بندهٔ گنهکارم نثر
اللهم اغفرلی عن مزالق الخاط • وسقاطات الالفاظ •
وسهوات الجنان • وهفوات اللسان •
قد تمت الرسالة بعون الله المنان
علی ید سید محمد المدعو
بهاشمی زاده
عفی عنهما

بيت
جام خوابدن قالقدی نابی کیرده نرکیس قوینه
اسدی بر باد مخالف کیردی سرکیس قوینه

حلب والیسی عبد پاشانڭ
حلب ملوسی درویش افندی زمانلرنده
بر قلیه و براق و بر قوله اوچ آتی وآدایدی غایت اعلا وممدوح اتلر ایدی
برینی طلب مراد ایدوب بر جفت سیم اوزنکی ایله بو بیتی یازوب یاد سال بیوردقلرنده
وذیر خلاطون تدبیر حضرتلری غایت صفاء محظوظ اولدقلرندن فاشی اتلرین اوچینی
دخی کوندرمشلردر بیت

خاکپاییکه کوکاب اهداسی ناچیز ایسه ده
قلمه دو یاقیر آتی وآدیا آل بنفشه بر قوله
بیت
آهن نجری
بکسم بوقدر انسم غیری
غنیم زنکیم قالمدی الحدن
پناهم دستکیرم

ابجد معناه ابی آدم من الطاعة فی اكل الشجر هوز معناه نزل من السماء الی الارض
حطی معناه حط ذنبه بالتوبة كلمن معناه اكل من الشجر سعفص معناه
اعطى آدم ربه للجنة فاخرج من النعم قرشت معناه اقروا اعترف بالذنب
ثخذ معناه ارم ربه علیه بالمغفرة ضظغ معناه ای سلح من العقوبة
سرواد

دولتلو عنایتلو عطوفتلو ولی النعم افندم سلطانم حضرتلری همواره شیر آخ کاه
کارخانهٔ فیض عرفان ومیدان ساحهٔ اقبالده مشار بالبنان اولملری
دعواتیله معروض بندهٔ قدیم عبدیدرکه کرچه قسام ازل هر فردڭ رزقنی
تخت قسمنادهٔ مقسوم وهر احدڭ حصه‌سنی دخی رزقکم وما توعدون ده
مرقوم قلدیغی معلوم اما بحسب العقل والنقل حصولنی سعی وطلبه مشروط
ووصولنی بر سبب مخصوصه مربوط ایمشدر علی هذا القیاس عادت
ناس بر علی حضرت دعلو همتلرڭ سایهٔ دولتی پناه در اهل مروت عاطفتڭ
باب سعادتی کوکاه ایدنمك اوزره جاری قلنمشدر بناءً علی ذلك بو قولکزی
دخی انفل یمك اجنحهٔ حمایتلریله نجمی دستغال وبهره یاب ومسرور بیورلمق
بابنده لطف وعطاء دولتلو عنایتلو مروتلو افندم سلطانم حضرتلرکدر

الحاجی مصطفی
سعادتلو مروتلو محبتلو اخ اوخره وم حضرتلرینه ثنای سعادتلرینه مرتبع اعز
والکرام دردره دعاء نوذاغ وبعد ثنا سبحانی الحفیظ بر شی خاطری خاطری تنجی تحفه هر توری وجی
دموردی قلمدی وعن سیاقتره منهای بحباء وخلوصانه جن تو حکم بعد الوداع ابنی سعادتلو

سلطان محمد خان

کفتلر غازی ... لاله زار الدن کیدر
ساقیا می ویر که بردم ... بهار الدن کیدر
ایرشور فصل خزان وقت

عاشق پاشا مرحوم رحمة الله علیه

... پنهان ... حقک نهان
کلمه عالم ... ملکی و ... کل
نیجه یوز بیک ... کورمیش دکل
انسی جاندن ... خبر ویرمیش دکل
کیمسه اول الدن ...
... اول منزله
... ملکک ... دخی کلمز دله
آدی اول ملکک عالمک قدری کا
اوقو ... عالمک ... اکلکدن صوکا
یدی قدر ... برزخ ایله ...

[illegible]